

Příloha k diplomové práci *Hranice odpadu: etnografie sběrného dvora*.

Bc. Anna Vykoukalová, červen 2022

Polostrukturované rozhovory

Pan Fialka, 50 - 60 let, fotograf, pochází z Olomouce

Co je podle vás odpad?

Všechno, co nepotřebujeme.

Když se řekne sběrný dvůr, co se Vám vybaví?

Tak u těch praktických a účelových je to recyklace a pak inspirace.

Inspirace? To je super! Mohl byste to nějak rozvést?

Každou tu dobu něco reprezentuje, nějaký design. Když půjdu na sběrný dvůr, tak tam je všechno pohromadě, kromě snad nějakých starožitností, který už dneska se většinou nachází teda v tom dobrém stavu jinde. Ale tam je spousta věcí, které třeba jako lidé ani neocení, nebo je ocení až za nějakou dobu, která teprve přijde. Ale co je tam hlavní, že je tam vlastně několik těch období v podstatě najednou na jednom místě a to nikde jinde nenajdu. To v podstatě mohl bych jít třeba do bazaru nebo do nějakého second-handu, ale tam už je to přebrané, už je tam vybrané nějaké kousky a vlastně jsou tam kousky, které se dobře prodávají, které ten majitel odhaduje jako že budou mít potenciálního kupce, kdežto tady jako najdu kousky, o který zájem jako nikdo nemá. **To je moc zajímavý, co říkáte.** Tam tím pádem se dostanu k věcem, které by mě ani samotného nenapadly, vlastně tam se dívám a není to tak jakože bych...mám třeba nějakou představu, ale tam na místě mě může napadnout třeba něco úplně nového, něco co vlastně jenom vím že ten tvar se mi líbí, ten design, ten materiál, dneska už jako vůbec neexistuje, protože vlastně ta produkce, ty subdodavatelé jsou tytéž firmy a vlastně je to všechno hodně podobné. Pak jsou tady velké firmy kterým jakoby ty menší se snaží jakože přizpůsobit viz třeba nábytek ikea, tak tam se nachází úplná různorodost, možná tam nachází někteří jiní jako i skuteční výrobci, třeba když jsem zmínil ten nábytek, tak tam nachází inspiraci, protože dneska se vrací hodně retro a je to i v těch když to vezmu tak to bylo všechno hodně také živé jako barevné, mělo to zajímavý tvary až jako z kosmických lodí vesmírné a jako neuvěřitelné, dneska nic takovýho není a mám pocit že tehdy ty byty byly takový depresivnější, dneska se dělají prosvětlené, tak tenkrát v té době oni se snažili oživit to tím nábytkem, prosvětlit, tak dneska jako tomu může uzpůsobit majitel celý dům, už je to takový celý chladný, strohý a tam mě to přijde právě jako je ten mix, je zajímavý a ty vizuální věci, který jinde neshledávám a poslední bod je to, že to má patinu ty věci, že jsou ulámaný, poškrábaný. **Jo a to máte jako rád?** V podstatě je v tom život, jako když něco uděláte úplně nově, tak to, znáte to, když si vybavíte nový byt a pak se tam bojíte

sednout nebo drobit a úplně si to člověk neužije. Tady mi to přijde jako fajn, že se to konkrétně projeví na těch fotkách třeba, že ta věc není jako, člověk tuší, že je naaranžovaná, že to tam takhle nebylo protože je to někde až za hranou, jde to k té absurditě, ale současně vlastně to působí reálně. **Jo, to říkáte moc hezky.**

My jsme se vlastně potkali na sběrném dvoře tý Voctářový a vy jste si tam něco bral.

Mohl byste mi prosím zrekapitulovat, co jste si tam bral a proč?

Sušák na vlasy. Napadla mě tam s tím fotka, ale pravda je že v tomto případě to bylo přesně tak, že vlastně ten nápad přišel až když jsem ten předmět viděl. Že jsem tam nešel pro sušák na vlasy. To bych tam asi nešel. **Ne? Proč ne?** Protože bych nevěřil, že ho tam najdu. To bych asi že tam někdo bude likvidovat půlku kadeřnictví, co tam jako evidentně bylo, já kdybych mohl tak tam vezmu i ten takovejten to křeslo, ale to už jednak jako bylo na dodávku a sám bych to rozhodně neunesl a tak jako to vlastně mě napadlo až tam, přímo když jsem to viděl, že tohle by se dalo využít. Ale většinou jako když to je takto, tak ten předmět někde uložím a nechám pak jako ještě vlastně nad tím přemýšlím a teprve za čas se k tomu vrátím, až budu vědět víc, jak ho využít. Ale Může se stát, že ho i nevyužiju, ale v ten moment vlastně vím, že to je nějakým způsobem unikátní, že to je něco, co na té fotce bude působit dobře, kde ta fotka jako bude jako vážná a současně tam bude pořád takovej ten nadhled, kterej mám rád a tak asi tak.

To je docela náhoda Já jsem tam mluvila docela nedávno s jednou paní, co tam pracuje a ptala jsem se jí, co nejzajímavějšího se tam tak jako objevilo za její pracovní kariéru a ona zmínila právě tadyten sušák. Tak to je hezký, jak se to všechno propojuje.

Aha, ano. Proto jsem vlastně říkal, že bych ho tma jako nečekal, to jsou věci, který většinou opravdu jako se využívají až do poslední chvíle, třeba se přeprodají nebo něco takovýho a těch věcí je strašně málo asi jako nebo narozdíl od praček a ledniček, kterých je tam hodně.

Nacházíte často takhle něco na těch sběrných dvorech, chodíte si tma jako pro konkrétní věci, vlastně to už jste říkal, že u toho sušáku ne, ale když takhle obcházíte ty sběrnáky, jestli se jdete podívat, co tam je nebo hledáte něco konkrétního?

I i. Že vlastně někdy mám jasnou představu a pak hledám a pak teda využívám jenom jakoby sběrných dvorů, tam si chodím spíš jako pro tu inspiraci, najdu něco, co bych jako nečekal, ale pak je samozřejmě více, jako třeba se pídím po známých , kteří vím, že maj třeba nějaké jako.. , kteří by to mohli mít, nějaké starší věci někde uložené a tak těch cest je víc, nebo třeba

pak pátrám i obtelefonovávám vetešnictví, protože než by to člověk koupil, tak je hodně času, takže tam spíš jako jdu po tom, kde tuším, že by to mohlo být, kdežto u toho sběrného dvora tam by jako člověk strávil čas, protože tam vám to po telefonu nikdo neřekne, tak je to hodně v té náhodě, takže asi ta kombinace. To je stejně tak jako nebo jak jsou takové ty burzy, já jsem tam pár let nebyl, ale předtím v tý (uvádí lokalitu) jak byly takovéty...burza se tomu říká? **Asi jo.** Tak tam maj vyložený všechny možný věci, co je napadne, že by se dalo prodat, a tam se taky dají najít zajímavý věci, třeba takovýty menší, který na těch sběrných dvorech nejsou. Je to vytríděný už rovnou, takže je tam dřevo, nebo ten elektroodpad, který jako ty větší kousky, ty menší oni pravděpodobně lidi vyhodí rovnou do popelnice.

Tak paráda. Mě se líbí, jak se necháváte překvapit, že to necháváte tý náhodě.

Může to tak být. Nebo alespoň v tý fotografii ona ta náhoda hraje velkou roli. myslím, že je důležitý se připravit na to, aby když ta náhoda přijde, ab ji člověk jako viděl. A jako některé ty věci samozřejmě dneska produkují například na filmech, kdy oni ty záběry maj úplně jako spočítaný, eště to testujou na lidech a v každém tom záběru maj jako speciální oddělení, ne u nás, ale na natáčení třeba u ??(nerozumím slovo), oni maj speciálně spočítáno, co bude na lidi působit dobře, kolik tam musí být záběrů a podobně. Ono to působí, ale čím dál tím víc máte pocit, že se díváte na stejný film pořád dokola je to vlastně totéž, akorát se změní herci, kulisy, je to vlastně totéž. Kdežto Když tma člověk nechá zapracovat tu náhodu, tak vlastně je tam něco, co vlastně jako...Člověk se připravil, vytvořil ty podmínky, aby tu náhodu přijmul a pak to působí opravdu jako wow to jsem ještě neviděl. Neříkám, že se mi to povede, ale aspoň se o to snažím.

Vy hodně mluvíte o tý fotografii, využíváte tadyty nálezy hlavně pro tu fotografii nebo i pro něco jinýho?

Vyžívám je hlavně pro tu fotografii. Samozřejmě jsou věci, který když se mi líbí, tak je třeba jako mám teda já nechci mít moc věcí, ale když se mi něco líbí, tak to dokonce i zrekonstruuju a nechám si to. **Jo jakože jste manuálně zručnej a pohrajete si s tím?** Tak manuálně zručný jenom jak co. Nebo to přenechám odborníkům, kteří se tím zabývají celý život a oni tomu rozumí víc než já.

Jo, takže máte rád vlastně ty věci starý, když se přenesou do tý současný doby.

Mám no.

A proč si to vlastně chodíte brát do toho sběrného dvora?

Protože nic takového není. **Jako v obchodech?** V obchodech. **Jo.** Jsou samozřejmě obchody který vycházejí z toho retro designu 50. a 60., ale je tam jednak..možná i ty materiály se liší, to je jedna věc. To je na tom trochu jako vidět. Tím neříkám, že to nemusí působit dobře, ale je taky pravda, že ty ceny těch výrobků těch nových jsou jako fakt vysoké. A když dáte za něco jako 100 tisíc, tak už je to prostě někde jinde než když si něco objevíte, vrátíte tomu život a vlastně můžete mít i větší radost z toho, že jste to vlastně vrátila do života. **Takže tam hraje nějakou roli ten hravej prvek i to, že je to zadarmo?** Přesně tak. To hraje roli určitě. Ale taky pak já se nebojím jako když pak pracuju s tím v tý fotce to jako hodit na pole, aby na to přšlo nebo do vody, ale kdyžs i něco pořídím za 100 tisíc, tak to na to pole nehodím.

A vy se necháváte inspirovat tím sběrnákem a pak tvoříte fotku nebo nejdřív máte nějakou vizi, co by tak zhruba v tý fotce mohlo bejt a podle toho jdete tak nějak pátrat po určitým typu věcí?

Obojí. Už jsem to zmínil, že někdy vlastně jako mám vizi a pak sháním ty věci a někdy tu vizi samozřejmě neseženu to přesně, ale někdy mě to právě hrozně překvapí a někdy jako když obejvím něco zajímavýho, jako ten sušák, tak vím, že to může fungovat a že tam okolo toho můžu rozvinout tu fantazii a to už mě zase baví. Ted ho mám ve sklepě třeba, že tam okolo toho můžu rozvíjet ty nápady, to pak mě baví nad tím přemýšlet a pak se k tomu dopracuju a může se stát, že taky ne a může to trvat dýl třeba dva tři roky, jakože nesednu hned, ale vím, že to tma mám.

A co na to třeba říkají nějací vaši známí?

Známí myslíte rodinu nebo kamarády? **No třeba.** Nic. Tak jako já to nemám tak, že bych doma měl sběrný dvůr, to ne, ale mám sklad.

Tak to je zase dobrý, že to dokážete udržet pod kontrolou, protože někdy se to zvrhne ve sbírání úplně všeho a pak jsou lidi těma věcma zavalení. To bych nechtěl, já s tím pracuju a pak to třeba předám dál. Ale mám rád taky prostor, světlo a to, takže bych nerad jako.. tam mám bydlet já a ne ten nábytek (smích).

No a lidi si vlastně oficiálně nic z sběrného dvora brát nesmí, víte to?

No nemělo by se no, patří to tý obci nebo tý firmě nebo komu, ale to já vždycky si vezmu se souhlase toho sběrného dvora že tma jdu a zeptám se, jestli si to můžu vzít, že by mne nenapadlo tma něco jako...A nikdy jsem se nesetkal s tím, že by jako nesouhlasili.

No, jsem se chtěla dostat vlastně k nějaký strategii, protože lidi nacházej ty věci na sběrným dvoře různým způsobem, někdo přijde s odpadem jako záminku třeba do toho si chce něco vzít, někdo opravdu potřebuje něco vyhodit, jenom se tka porozhlídne, někdo se ptá, někdo se neoptá vůbec, někdo dává nějaký peníze nebo dárky, někdo ne, jak to vlastně děláte vy, když tam takhle jdete?

Když tam jdu já, tak se vždycky jdu rovnou na...ted tam jak jsme se potkali, tak já jsme tam vezl věci, co jsme tam vezl, nějaké staré dřevěné fošny, takže jak jsme jel okolo, já jsem spěchal, tamto mě zaujalo na tolik, že postě zastavil, vrátil se, šel jsem se zeptat, jestli se tam můžu podívat a oni řekli jasně, tak jsem se tma jakoby potom přehraboval v tom. Ale když jdu, tak to je jako i v tý fotce, přijdu a rovnou se zeptám, jestli se tady můžu porozhlídnout, protože nemám čas na to nějakým trávit jestli jako jo jestli se dívá nebo nedívá, vždycky je nejlepší se rovnou jako zeptat.

A setkáváte se s přijetím teda.

Vždycky.

A je to takový přijetí jo v pohodě, nebo běžte, ale moc dlouho tady nebudte, jaký typ přijetí to bývá?

Vždycky v pohodě, někdy se setkáte s nějakou odměřeností, že vás nechápu.

A co si myslíte že nechápu?

Jako nevěří vám. Protože neví, jestli tam třeba není něco cenýho, co jste zahlídl a vysvětlovat, že jste fotograf a že to používáte jako rekvizitu nedává moc smysl, tomu lidi taky nevěří. (smích). Tak asi tak. Pak teprve když vidí, co taháte tak si řeknou, to je blázen. Ale jinak...Tak asi v tom. A co se týče jako odměn, tka kdybch řekl ne, tak ona ani ta odměna tam nepomůže. A spíš je to o nějakém přístupu jako když mám radost, tka mu dám něco, aby taky měl radost, že mě to umožnil.A taky vím, že tam příště jako budou mít ještě větší radost, když tam znova přijdu (smích).

A chodíte často takle po těch sběrných dvorech?

Ted jsem dlouho nebyl kvůli nemoci, tak jsem měl úplně jiný starosti a vlastně sem ani neřešil něco s tou fotkou. Je to spíš spojeno jakoby s tím, že chci něco jako dělat a pak mám období, kdy jako hledám. Ale já jsem ještě nevyčerpal ani ty věci, který už mám, tak bych se nerad dostal do toho, že se zahltím, takový jako nejsem, takže je pak lepší jako využít to, co máte a přemýšelt nad tím, když vás to zaujalo a když ne tak pryč s tím a najít něco jinýho.

JÁ tohle trošku obdivuju, protože jak na ten sběrnák chodim, tak se u mě rozvinulo takovýto že toho chci hodně, rotože si říkám, že taková věc už se nevyrobí a vyhodí se nebo se prostě jenom dá použít, to mi taky přijde škoda to vyhodit. A kamarádi mi říkaj, ty za chvíli nebudeš mít kde bydlet, protože budeš mít plnej pokoj krámů.

Je to lidská vlastnost. To máme v povaze chtít víc a víc. Je to těžký. Ale mě pomáhá to, ž s tím pracuju dál, takže ten účel je, že to používám na ti fotku nebo opravdu pak slouží v životě k něčemu jako k sezení třeba. A pokud ta věc někde leží a je zavřená, tak to nedává moc smysl ji přesouvat z místa na místo. Tam asi tím, to mi jako pomáhá. Jinak si na to dávám pozor, protože mám úplně stejně jako co kdyby se to hodilo a je to hezký a tak.(úsměv) A pak si dycky vzpomenu na ten, co mám taky rád, jako ten prostor a že vlastně nechci mít moc věcí.

Tak to je fajn, máte v tom dobrej balanc.

Snažím se no, asi ne vždycky se mi to daří, ale, snažím se.

A co si myslíte o lidech, kteří na sběrným dvoře pracují?

V podstatě upřímně skoro nic. Protože je to takový že bych si myslel něco dobrého nebo špatného, nepřemýšlel jsem nad tím. A prostě záleží spíš jak na mě působí svým přístupem. Takže můžu říct jako tam jako tam jsou nějaký zapšklý nebo tam jsou milý, fajn, to je asi ta, to je ta hlavní povaha, jak o nich přemýšlím. Ale nezdá se mi, že oni to maj jako práci a nezdá se mi, že oni by k tomu měli nějaký jako vztah, jako kdyby si ted řekli třídím odpad, pomáhám světu, tak to ais takhle drtivá většina nemá.

Vy jste vlastně zmínil, že občas jezdíte i něco vyhodit na ten sběrnej dvůr, nějaký dřevený fošny jste říkal a vlastně když se vyhazujou na tom sběrnáku ty odpady, tak se ukazuje žejo občanský průkza, ta paní si váís nějak zaneso do systému a vdí vlatně i ten váš odpad. A není vám to třeba někdy nepřijemný, že na základě vašeho odpadu si o

vás může udělat nějaký obrázek? Ten odpad je někdy i takový okýnko do života člověk. Absolutně ne. To nevím, co bych musel vyhodit, abych se za to stydl. Jako to mě vůbec ani jako nenapadlo, voni většinou se na to ani nejdou podívat, jenom tak jako zběžně a vůbec by mě nenapadlo...asi nemám s tím vůbec jako problém. Jako samozřejmě...vůbec mě to neapadlo. **Jo v pohodě.** Jo asi znám detektivky, kdy detektivové analyzují odpadkové koše a vím, že se z toho dá zjistit jako hodně o člověku, i co se týče vlastně těch vysoce postavených lidí, tak oni se pídí po nějakých věcech, aby zjistili jejich zdravotní stav a podobně, jsem četl v nějakých těch knížkách o tajných službách, ale to tak jako je, ale mě se to netýká. (smích).

Jakože to nemusí bejt jen že se za to stydíte, ale že třeba i uvažujete o tom, jak ta paní uvažuje o vás a o vašem životě nebo něco takovýho, tam není? Ne. A občas třeba prohodíte nějaký dialogy o tom odpadu, kterej jste přijel vyhodit?

To se prohodí vždycky, ale to je spíš jako co vezu, aby mi ukázal ten kontejner, kam to mám dát. Případně jestli to mám jako rozbít ještě, nemaj rádi ty celistvý kusy a to jenom v tomhle smyslu se ptají, protože asi něco se tam vozit nesmí, já nevím sut třeba. **Ta se může.** Já nevím přesně, něco se tam nesmí, já myslím chemie nebo něco takovýho. **Já myslím, že jak která, nějaký nebezpečný materiály, ale ted si přesně nevzpomenu jaký.** Něco takovýho no, z toho důvodu oni se ptají. Tak leda abych přemýšlel jako o těch lidech jako co vlastně mají za život, ne, to jsme nikdy nepřemýšlel.

Jste vlastně říkal, že občas obhlížíte i jiný místa, kde se nachází odpady nebo věci a vlastně jste i popsal, v čem se trošku sběrný dvůr od tadytěch míst liší, jste mluvil o tý náhodě a o tý inspiraci a napadá vás ještě něco, od kontejnerů nebo popelnic, skládek a tak? Z nějaký perspektivy toho vyhazování i toho schánění těch věcí.

Tak ten sběrný dvůr je očištěn od běžných odpadků, ty co se hlavně kazí, jakože staré jídlo a takové, tam se vyhazuje ledacos, takže je tam, v těch sběrných dvorech nějaký výběr, tam jsou právě jako navíc jako se tam vážou věci, který se do těch běžných kontejnerů nevedou. Je pravda, že kontejnery neprohledávám. To by to muselo bejt někde opravdu být náhoda že to tma někdo postaví vedle, ale kontejnery mě nenapadlo prohledávat. Protože člověk chodí jako vyhazovat odpadky a vždycky, když tam vyhodí ty odpadky, tak je to v pytlích a jednak vlastně za celý můj život mě tam nezaujal nic, nepamatuju si jediný případ, kdy by m něco zaujalo, kdybych tam jako něco očekával, co by pro mě bylo inspirací a mohl bych to použít. Ale spíš jako opravdu nějaký ty burzy, inzeráty, sběrné dvory a pak jsou to třeba jako, to

nedělám, že bych jezdil po vesnicích a ptal, ale když jsme u tety, tak si třeba můžu něco vypůjčit, nějaké věci ze školy, kosmetická studia, tam většinou jako zavolám a půjčím si to a pak to zase v pořádku přivezu.

A jak jste vlastně zjistil, že na sběrných dvorech se tyhle různé věci dají taky sehnat?

Tím, že jsem tam jel něco vyhodit. **Jo, takže, pozorováním vlastně. Pozorováním.**

Mě přijde že ty sběrné dvory mají jako trošku takový svoje jméno v historii skrz třeba sběrné suroviny, nebo skrz nějakou populární kulturu, filmy, písničky, třeba že Hrabal pracoval ve sběrných surovinách a také jako. Je to hřbitov. Hřbitov? Hřbitov...věci?

Věcí, ale i vzpomínek, to má víc rozměrů vlastně. Dneska žejo s tou věcí je spojeno, byla nějakým způsobem užívána, někdo s ní prožil nějakou etapu a pak....To je tak stejně jako nostalgie, když žejo opouštíte byt, vyhazujete věci, tak něco tím jako nějaké období končí žejo, jako to vlastně je forma hřbitova.

Takže jste takovej záchranář vobčas? Že přijdete na ten hřbitov a tu věc zase oživíte?

Ano, ale je to věc pořád. Je to pořád věc, tam...Nesete tam, oživíte to, jako dáte ji znova nějaký příběh, ale je tam důležitý, jak to vnímají ty lidi, jako jak ta věc zase slouží svému účelu...a...je v tom i spojeno něco, co vlastně tady jako bych to uvedl na autech. Je tady nadbytek množství, je tady strašně moc aut a ty cesty tomu nestačí a teď jako pořád budeme bobtnat, bobtnat a někde to musí jako se zastavit samozřejmě a tam jako právě v těch věcech, právě recyklace těch věcí jako dává smysl, jako lidský. Třeba v potravinách, když se třeba se vyhazuje spousta potravin, jen proto, že mají blízko datumu spotřeby nebo jsou krátce po a jsou vlastně použitelný a spousta věci se jako vyhodí a přitom by se z toho dalo nasytit, jako x lidí trpí hladu, prostě mě přijde ta společnost je takhle zvláště nastavená, nebo když máte macdonald, tak neustále jako každý rok se musí prodat o 30% víc hamburgerů, ale těch lidí je tam pořád stejně. Kdyby to dodrželi, tak za pár let lidi umřou, řada z nich, protože díky nadváze a různým dalším potížím a co pak. Pak jim spadnou příjmy úplně, takže tma je potřeba zachovat nějaký rozum a ty věci, v podstatě jako tou recyklací tomu člověk taky jako trochu pomůže si myslím.

Určitě no.

To je jeden motiv a druhý motiv je právě ta, jak jsme říkal na začátku, hledání něčeho jiného, jiného než je jako něčeho originálního, něčeho prostě....tak.

A jezdíte na ty sběrné dvory už dlouho? Jestli se třeba nějak proměňují postupem doby.

Neřekl bych, akorát tam přibylo víc počítačů, počítačové techniky, to tam dřív nebylo, ted třeba televízí, ale...tak s těma jsem nikdy nepracoval, i když jsme měl nějaký motiv, akorát jsem sbíral televize takovéto černobílé malé, ale taky na fotku, ale zatím jsem s nima nic neudělal, zabíraj dost místa. Ale tak ty televize samozřejmě dneska jsou placaté, tak těch je tam mraky, toho už se všichni zbavili, takže to je velká tam změna v těch dvorech a prostě počítače, který hodně rychle stárnou, ale jinak v podstatě se to nemění, pořád totéž no.

A jak se vlastně zacházelo tady s těmi odpady předtím než vznikly sběrné dvory? Já už jsem to nezažila, ale vy si to možná pamatujete.

Já myslím, že se to vozilo na skládku, byly sběrné suroviny, tam se to třídilo, ale že to tam lidi vozili, protože za to dostanou peníze. Jinak se to vozilo na skládky a tam byly různé, to si pamatuju jako černé skládky, se to vozilo někam za vesnici a nikdo to netřídil, se to házelo všechno na jednu hromadu a vlastně se toho lidé zbavovali tímhle způsobem Pak si myslím, že těch věcí bylo daleko míň, z různých důvodu, potom ta spotřeba opravdu narostla, lidé se jen tak nábytku nezbavovali. Jednak to asi souviselo s tím, že tady byl jiný režim, lidé žli jinak, neměli tolik možností ani peněz, ten nábytek byl všechno stejný, takže oni neměli potřebu vyhledávat nějaký designovej nábytek nebo něco takovýho, takže ty věci se užívaly prostě mnohem déle, jejich užitná hodnota trvala i déle. Možná se vyráběly i ty věci kvalitněji, nevím jestli u nás, ale že mám pocit, že to tak bylo. Ne, věci se dělaly jinak, na delší dobu, dneska potřebujou víc prodávat a je tady takovej ten marketingovej tlak často to měnit.

Jo, mě taky rodiče říkali, že za nás to vydrželo celej život, dneska to máš dva roky a je to prostě za chvíli v háji.

Hm, je to určitě jako používaj jiný materiál.

A vybavujete si vlastně místo, kde se sběrný dvůr nachází a jeho přilehlý okolí? Ano.

Jak na vás to místo působí?

Zběsile. To místo teda podléhá už nějakým záměrům stavebním, tam mi přijde že se bude stavět z jedny strany, tam pomalu začne výstavba, to už připravovali 20 let. Na druhý straně bylo něco podobnýho. Tam bylo spousta vlastně takových jako second-handů, autobazarů a tam už je to z velké části novovýstavba. Ted zase dělaj něco s tím mostem, takže to místo se stane moderním a tohle tam asi bude zlikvidováno. Ale jinak když se podíváte v okolí, tak to

odpovídá tomu sběrnému dvoru. Jsou tam takový ty tenisový zarostlý kurty, jako je to zajímavý na fotku. K tomu je tam nějaký takovej dům, tam asi žijou lidé bez domova a tam je dost velký nepořádek a za tím jsou nějaké domy, kde vím, že i několikrát hořelo v nedávno době, tak právě to asi jak si tam lidé bez domova zatápí. Tam tam jsou taky nějaké opuštěné domy, takže to místo je tam docela takový drsný.

Takže ta zběsilost je podle vás v nějakém nebezpečí nebo v tom, že se tam vlastně mísí takovýto starý s tím novým?

To mísení toho nového se starým. Nebezpečí tam není. Nebezpečí to je tak maximálně pro ty lidi, co tma bydlí, že si nedávaj pozor, čím topí, tak to je nebezpečný. Ale že bych se tma cítil nebezpečně, to ne. Ale třeba hrát si děti, to by je tam člověk nepustil, protože tma je spousta nebezpečných materiálů, rozbitých a podobně, tak podobně. Tak v tom je takováta neutěšenost toho místa. Jo a pak hned za tím je myslím golfový odpaloviště, nebo jak se tomu říká. A to je jakoby ten mix je tam opravdu teda geniální. **Jo na mě to působí úplně stejně, to je fakt strašně zajímavý místo.** Jo a jednou jsem jel v noci a byla jedna hodina v noci a byla mlha. A tam všude byli zajíci. Bylo jich tam asi, já jsem jich tam napočítal asi 47. A nevím proč jako. To byl takovej úkaz. Jsem si říkal, co se děje! A ještě byl se mnou kamarád a fakt jako mraky zajíců, nevím proč, se tam shromáždili a poskakovali tma po silnici, po tom volném prostranství, které je za tím sběrným dvorem. To jen že to utváří podivnost toho místa. **No ono město j strašně bohatý na život, na živočichy a vlastně je to jedno z míst s největší biodiverzitou, protože ve městě je strašně moc různých druhů různých stanovišť, které těm živočichům vyhovují. A právě tady v těch místech, který sou napůl takový i napůl makový, tak tam ráve je hrozná biodiverzita.** Jo věřím, věřím.

Vlastně my když jsme se potkali na tom sběrnáku, tak jsme se bavili o tom, že ten sběrný dvůr je vizuálně hrozně zajímavý, vy jste vlastně o tom mluvil a já jsme si to nestihla už pak nějak úplně přesně poznamenat, jestli si to nějak vybavujete, byl byste mi schopnej to nějak znovu popsat? Protože mi to přišlo zajímavý, co jste říkal.

Navážu na to, co jsem říkal, že tam je vlastně mix, který nikdy nedáte dohromady i kdybyte chtěla, tak to nedáte, protože to tma spojila ta náhoda že tma všichni zrovna něco jako a nikdy nevíte jak. A to se tam jako samo vytvoří, to samo o sobě a vlastně nese to v sobě i tu nostalgiu, protože každý..??? tam třeba hromadu těch já nevím padesáti ledniček na sobě naházených, do toho ty pračky, do toho luxy, televize a tak a ted jako když se na to člověk podívá, tak za každým tím předmětem je nějaká domácnost, ta domácnost má nějaký počet

členů a všichni s tím žili nějaký životní úsek a teď jako je to tam celý naskládáný a je v tom právě ta pomíjivost. Jak vlastně když jsme šli od toho prvopočátku do toho obchodu, nebo napřed jsme tu televizi vybírali, aby to mělo nějaké parametry, řešili jsme tu velikost, barevnost a já nevím USB (smích) a pak tma jdme, pak se na to všichni přijdou podívat, jaký to má pěkný obraz a pak to vlastně za dvacet let to končí takto. Možná dneska, právě dřív, jakože to skončí nějak jako, abyste musela kupovat setobox, tak se změní frekvence a už po pěti semi letech se vlastně ten cyklus zrychluje, tak vlastně už o to nikdo nemá zájem, už je to úplně mimo a pak chceme zase něco nového.

To je hrozně zajímavý, jak ty věci prochází různými fázema prostě. Je to tak. Přitom je to tak nedůležitý. **Proč je to nedůležitý?** Protože důležitý jsme my. **A co je na nás důležitýho?** Vztahy a myšlenky. Samozřejmě peníze přináší jistoty a všechno s tím spojený, takže ty jsou důležitý taky, bez toho to nejde, ale nejsou nejdůležitější. **Jakože ty věci nejdou nedůležitější?** Ne, ty peníze nejsou nedůležitější, bez nich to nejde, nemůžeme prostě, ten systém prostě nějak fungujeme a můžeme se snažit, aby ten systém fungoval co nejlíp, ale bez kreditní karty už se dneska neobejdete. Je to důležitý, nejde to bez toho, ale není to to nejdůležitější. Protože když to nebude, když přijde něco, tak zůstaneme jenom my, vypnou elektrinu třeba, budem muset pěstovat brambory, budem muset přežít nějakým jiným způsobem, takže není to úplně nejdůležitější, jen v tom systému, ve kterým teď fungujeme, tak to důležité je, tak asi tak. Tak i ty věci jako jsou důležitý. Ale já bych to uvedl na příkladu, zase se vrátím k fotce. Já mám rád tu fotku a jednou jsem byl v obchodě s fotoaparáty, fotoškoda, tam, jak je ten bazar. Já mám rád tadyty starý přístroje, ale nikdy nechci být sběratel. Protože mám to rád, ale odvádělo by mě to od té fotky. Ten foták mi k něčemu slouží v té fotce a ten sběratel potom už nežije tou fotkou, ale žije tím sbíráním těch fotoaparátů. Taky je mám rád, ale nechci být sběratel. Já jsem potkal jednoho pána a bavili jsme se, on byl sběratel. A teď jak se bavíme, on v té výloze zahlédl nějaký přístroj, který už asi zjevně dlouho sháněl. A on úplně jako, jak sme se bavili, on úplně ztratil řeč, úplně se rozklepal, začal se potit a úplně jako ten předmět. aby mu ho nikdo nevzal. A já jsem si řekl v ten moment, tak já sbírat nebudu. Ten samotný proces té tvorby toho focení mě baví, potkávat se s lidmi, mám jako rád ty přístroje, ale jako nechci je sbírat.

Jo. Jak jsme chodila na ten sběrnák, tak pro mě je docela škola, že je to jednak nějaká učebnice historie, obrázková, hmatatelná, haptická, protože tam poznávám spousta věcí, který prostě byly a už se třeba nevyrábí, poznávám, v čem žili moje rodiče poznávám, v

čem lidi žili skrz ty věci.. A přijde mi to jako strašně super, že jsem tam začla chocit. To je jen taková moje vložka.

Já tomu rozumím. Já to mám trošku jinak, protože jsem starší. Já jsem tu dobu vlastně jako zažil a ona to nebyla úplně příjemná doba. My jsme to jako zažili a já jsme v těch věcech vyrůstal. Takže my si těch věcí vlastně nevážíme, začíná si jich vážit až ta nová generace, která to začíná objevovat nebo ty pozdější generace. Ale když v tom vyrůstáte, tak k tomu ten vztah úplně jako nemáte. A tam bylo jako ne ty padesátá léta, a ty jsem nezažil , to až pozdějc. Ale když třeba to vezmu, tak se jako takhle dívám, když třeba jdu na Zámek, tak přesně takhle uvažuju, jak jako asi žili. A to už samozřejmě tyhle věci v těch sběrných dvorech to už tam není. Tak ano, tak to je. Takže tenhle rozměr jako chápu a myslím, že to dává jako i mnohem víc, jako třeba vnímat, jak ty lidé asi žili mnohem víc než když si o tom čtete jenom. Dneska jako myslím, že pro mladý lidi je to těžký pochopit, co se tady dělo, já jsem to zažil jako dítě za éry komunismu, ale už jako vnímal jsem, že je to řada věcí špatně. A dneska je to tak daleko a s takovým odstupem, že těm lidem to přijde nereálný, jako mě třeba přišla nereálná druhá světová válka, že se to vlastně vůbec mohlo dít. A ono když to studujete a pak třeba jdete na některý místa, kde se ty tragédie odehrávaly a vidíte to ty věci, vidíte tam ty usměvavý lidi, jak jdou na místa těch tragédií, těch táborů a vychází úplně šedivý, vůbec nikdo se nesměje, tak to působí samozřejmě strašně. Takže ak jste vlastně popisoval, že my jsme v tom žili, tak je možný, že lidi vyhazujou některý věci, protože v tom cítí tne komunismus, za kterýho museli přežívat a prostě se chtějí zbavit... Protože jako v té době těch věcí si rozhodně nevážili, každý měl to samý a proto se toho spousta vyhazovalo i z té doby vlastně. To, co bylo komunismus, nemělo žádnou hodnotu, lidi byli vychovávani, že to, co je hodnotné, je na západě. A teď se vlastně přišlo na to, že ten design je velmi zajímavý, vlastně říká se tomu retro. Dneska máte umakartový stoly, to už dneska nikdo nevyrobí z toho umakartu. Je to naopak vyhledáváno jako rarita do jisté míry. Ale myslím si, že to vnímaj i jako investici, koneckonců to i napodobují moderní materiály. Že ten design vůbec nebyl špatný. **Já si taky myslím, mě se to strašně líbí.** Myslím, že byl kouzelný, barevný a oni se vlastně snažili ty svoje temné bytečky a ty panelákové byty oživit, proto se dělaly barevné tapety, barevné lampičky, všechno bylo takové jako životě, židle na jedné noze.

Já to mám strašně ráda ten socialistický interior i ve vybavení, nábytek, lampičky, měto přijdeú plně úžasný, že to vydrží, je to strašně hezky barevný, takový kosmický, že se to hodí do nějaký vesmírný lodě. Přesně tak. A mě se to fakt strašně líbí a moje máma zase říká ježišmarja, my jsme todle měli doma všichni, jak se ti to může líbit. To je postiženo

právě tím, co oni prožili. No jasně no. To je stejně tak jako s písničkou, když něco pěkného zažijete u nějaké hezké písničky, tak vždycky se vám to vybaví a naopak.

Co nejzajímavějšího jste na sběrném dvoře kdy získal?

Sušák (smích). Fakt? No to je výborný. Já myslím, že tma jako nic rozhodně...možná někdy nějaký starý fén, telefon nějaký starší nebo televizij ten sušák mi přijde absolutně nejzajímavější z toho. **A jaký máte pocity, když se vám podaří takhle něco získat, co cítíte nebo co se ve vás odehrává?** Tak asi zase moc jako pocitů nemám. Je to dáno tím, že třeba dřív, když jsem byl mladší, tak jsem měl jako větší radost. Ted už to tolik prostě neprožívám, mám radost z jiných věcí, doma židli mám a mám na čem sedět (smích). A taky nevím taky jak tu fotku, jako když s tím udělám tu dobrou fotku, tak cítím, že bych s tím mohl udělat nějakou dobrou fotku, tak na to se těším. Jako n to, co bude potom? No, těším se na to vymyšlení třeba, to mě jako baví. A je tam současně i s tím nejistota že se mi nic nepooveđe a nic nevymyslím. Ale vím, že jako je to něco, čeho se můžu chytnou a začít s tím pracovat, tak ten proces jako mě baví. To j jako když si dám někde kafe a přemýšlím si anebo třeba v autě nejčastěji, tam se to dělá dobře.

A chodíte naten sběrnej dvůr třeba i fotit někdy, jako přímo tam?

Ne, ale už tu ideu mám, ne ten sběrný dvůr, mám jako, jak si píšu ty motivy nebo nápady, tak tam právě je jako, ale nemyslím sběrný dvůr, ale měl jsem tam skládku. Jako skládka mi přijde taková jako...A něco tma jako umístit, výstavu, jako obrazů, takovýty malířský plátna. Takovej kontrast, to bych právě jako chtěl realizovat, ale vždycky v tý hlavě jsem měl jako skládku, nešel jsem do detailů, jako kde bych to realizoval. Protože tam asi mě zajímá ten velký prostor za tím, což ta skládka nabízí, ty sběrné dvory přece jenom tam jsou ty kontejnery a.....ale taky to nemusí být. Bylo by to hezké místo na výstavu. **Jako podle mě stopro.** Tojo. "

A přijdou vám sběrný dvory, že jsou vlastně environmentálně prospěšný?

Já si myslím, že určitě. **A v čem konkrétně?** Tak minimálně v ekologii, pomáhají jako výrazně. Člověk si uvědomí, že ty věci je potřeba patřičně...Myslím, že je to celý jako proces tadytoto, jak tu věc jako vlastním, pak ji jako musím zlikvidovat a musím ji zlikvidovat nějakým způsobem. A i ta likvidace, koupě ty věci i tadyta likvidace je nějaká zátěž pro to prostředí, ve kterém žiju. A pokud to lidé navozili na tu skládku, tak je to stejně tak jako vlastně s toaletou, že dneska vůbec lidé jako spláchnou a vůbec se jakoby to už neexistovalo.

Jo a eště spoustu věcí už prostě přestávají řešit do té doby než se pokazí. Pak dojde voda a najednou si nevíme rady. Není toaletní papír, nevíme si rady. Tak stejně ty věci jako lidem pomáhají si uvědomit, že ta planeta má jenom nějaký limit jako. Nemůžeme vyrábět do nekonečna, že se musíme starat i o tu likvidaci těch věcí a že musím přemýšlet, jestli místo tří aut jestli nebudu vlastnit dvě. Že nám stačí dvě. A tímhle způsobem.

Takže ten sběrnej dvůr může bejt i nějaká připomínka toho, jak bychom mohli žít i více šetrně, když tam přijdeme? Určitě. Šetrněji k přírodě, to je zásadní. Je zajímavý, že vlastně ta práce s těmi odpady je dost prospěšná pro naši společnost, ale lidi si třeba popelářů a tadytěch lidí moc neváží mám pocit. Neváží, neváží vůbec. Čím si myslíte, že to je?

Blbostí? **Jo?** Hm. Protože nějaká práce má prostě vyšší prestiž, to je jasný, protože člověk pro to musí hodně udělat, aby to mohl dělat, na druhou stranu ne každý se narodí na stejné startovní čáře a když ten člověk v podstatě v rámci toho, žije dobrý život a dělá ještě něco jako prospěšnýho, neříkám, že musí, ale v podstatě je to, je to v podstatě skoro stejně obdivuhodný jako když je slušný člověk, bohužel se s tím pojí to, že ty lidi většinou jako trošku...Já to uvedu na příkladu. Jedno období jsem v noci taxikařil. Jsem byl nějakej smutnej, potřeboval jsem přijít na jiný myšlenky, tak jsem přes den dělal v kaceláři a v noci jsem jezdil s taxíkem. Bylo to hodně zajímavý jako z pohledu zážitků, těch mikropříběhů. A seznal jsem tam, že když jsem se tam bavil s těmi lidmi, tak jsem si s nimi neměl moc o čem povídat. Protože oni jako sklouznou do nějakého života, který je jako...maj vysoce tunelovité vidění a nic jiného je nezajímá. A bohužel při týhle práci vzhledem k tomu, že je monotoni, tak jako trpí to tunelovité vidění a tím pádem trošku zdegenerují a pak je těžko si s nima povídat. A když ten člověk jako může dělat cokoliv, ale když jako se nezapomene dívat i vedle sebe, tak pak je úplně jedno, co dělá, když jako je spokojený a neubližuje to ostatním, tak je to pro mě jako úplně v pořádku. A á mám ty lidi rád, já nedělám rozdílů mezi tím, takovej nadutej doktor jo.. (smích)

To je pravda. Já nerada chodim k doktorům. To vám pak někdy povím o právnících (smích) **No to zatím našťestí nemám takovou zkušenost ale taky to bude asi veselý. Ještě mě zajímá, jestli máte povědomí o odpadech a vlasntickým právu, komu vlastně odpady patří?**

Minimální, nikdy jsem se o to nějak příliš nezajímal, ale předpokládám, že v momentě kdy to jako člověk vyhodí, tak to patří jakoby státu. Porto to člověk nemůže vyhodit kamkoliv, ale jenom na určená místa, které opět patří státu. To se pak likviduje z našich daní. Myslím, že je

to majetku státu. **Takže když si vezmete něco z toho odpadu tak myslíte, že porušujete zákon?** Myslím, že ho porušuju. Jako nepřemýšlel jsem nad tím, protože jako po tý věci jako...státu je to relativně jedno, tomu, kdo se jí zbavil je to také jedno, takže nikomu neubližuju tím, ale kdybych to měl vidět fakticky jako z pohledu zákona, tak samozřejmě jako...(smích). Ale já tím nikomu neubližuju. Tam ani nikomu neškodím, jako já se postarám sám no tu likvidaci později třeba (smích). Já si vlastně vypůjčím tu věc. **Jo, to je pravda no, to je zajímavý se na to takle dívat, že si ji vypůjčíte, to mě nenapadlo (smích).** No opatrně s tím (smích). U soudu by to neobstálo (smích). Ale je pravda, že v tenhle moment vlastně ta věc jako je, nikdo ji nepovažuje za svůj majetek, protože stát dělá jenom to, co musí, aby...kvůli přírodě. Takže je to tak.

Co si myslíte, jak dnešní společnost zachází s odpady věcmi obecně? Vy už jste to tady vlastně trochu nat'uk.

Já si myslím, že je tam obrovský limit, teda limit nedostatečnosti. Jednak mám vážné pochybnosti, že ten odpad se skutečně třídí, mám pocit, že ty firmy, že tma jde hlavně o byznys a co se týče ekologie, tak to je časovaná bomba. My se tak tváříme, jako že je bereme vážně, ale v zásadě ne. V zásadě rozhoduje zisk a jakoby žádné projevy...Je tady nějaký tlak na elektromobily, ale to je prostě absurdní, protože ono to zase má ekologický dopad jinde a ještě vlastně vážnější, taky jako to může...Je to politická aktivita evropské Unie, která ale nejde ruku v ruce s vývojem, tam jako tlačí na pilu moc, takže ten ekologický dopad to má, bude to mít ještě vlastně docela velké důsledky. To je jeden z příkladů, ale je to potřeba řešit globálně. To je jedna věc a druhá věc je, že každý může začít od sebe, takovýty malé krůčky, co může udělat každý sám, ale tam zase..Myslím, že na tomhle poli se jako zlepšuje trošku ta osvěta, ale že těch lidí se o to zajímá minimum. Já když jako se budu bavit s lidmi, tak jako, jeden dva z deseti jako je tak se tím budou zabývat. Takže vlastně lidi třídí odpad, ale občas kdžy je to daleko, tak to hodí klidně....Jo. To zase já ho vozím v autě a dokud něco nenajdu, tak je to to minimum. Takže odpad třídím, ale vlastně sám bych měl být kritizován, protože se o to moc nezajímám. A výmluva, že mám jako nějaké jiné starosti, tak to mám, ale jako tohle by se člověk měl zajímat, protože jde o to, co tady bude po nás. Je to sobecký.

Já s váma souhlasím. A vy jste vlastně mluvil vo přírodě, že to vlastně děláme nějak kvůli přírodě, a pak jste mluvil o tom, že je to vlastně jenom o zisku, s tím odpadem.

To je podnikání a my do práce chodíme taky kvůli penězům a oni to taky dělaj kvůli zisku. Mám ale pocit, že někdy nedodržují ty pravidla, že ten odpad netřídí, to je potom špatně, že

byly takovéty videa, nevím, jestli jsou někde pořád, že to vlastně lidi třídili a oni to potom svezli najednou a vysypali to na jedno místo na skládce, že to potom likvidovali šmahem. Takže tohle je průšvih, že ta firma neplní, co má. Vlastně jí ta ekologie je šumafuk, jde jí o ten zisk. Tkaže když bude plnit co má, bude ten odpad třídít, ekologicky ho likvidovat a brát za to peníze, tak je to v pořádku. Jsem viděl nějakou v Číně tu největší skládku jako pneumaitk na světě odpadů. **Jo to jsem taky nedávno viděla, ale to bylo někde v Africe, ona hořela, někde v Kuvajtu nebo kde.** Někde to bylo, někde v Asii. **Jo já nevím přesně tu zemi, to bylo šílený no.** To je jako neuvěřitelný, co my tady jako vidíme, to je zlomek. **To je zlomek no, oni jsou třeba v oceánu ostrovy z odpadů, který tma plovou.** Velikost nového Zélandu....Ale je to vážný problém, je to vážný problém, jenomže tady jako žijeme tak jak žijeme jenom máme tne perimetr velmi omezený, tak si vlastně děláme, že se nás to netýka pak najednou přijdou povodně v Německu, tady v tronádu, to nechci jako spojovat, že je to příčina, ono se to mohlo stát i bez toho, ale něco se děje, co není v pořádku.

Já jsem docela zvědavá na budoucnost teda....No a kdybyste byl v mojí pozici a měl na sběrném dvoře něco zkoumat, co by vás zajímalo?

Jak k tomu lidi jako dospěli, že přijeli na ten dvůr. Jak vlastně jako jestli jako ty věci neměli kam dát a ten sběrný dvůr byl jiná možnost, nebo jestli to tam vozí, aby ten dopad roztřídili a jak se o tom dozvěděli o tom sběrném dvoru. To by mě asi zajímal přístup těch lidí k tomu. A proč ten sběrný dvůr. **Jakože proč to třeba nehodí někde do kontejneru nebo na ulici nebo na skládku?** Ono..asi už to lidi znají. Řada lidí to vyhodí jako jenom před dům,tak to musí třeba ten gauč nějakým způsobem rozbít, takže ono se to dá, ale to by mě ais zajímalo, jakým způsobem došli k tý informaci, že ten sběrný dvůr a jestli třídí odpad a co by jim pomohlo v tom, aby třeba ten sběrný dvůr využívali jako častěji. To je to o čem jsem mluvil, ta dostupnost. A jestli mají to kam jako to dopravit, tma přijedou s vozíkem, tak to každý nemá vozík žejo. To má minimum lidí. Možná už jsme prostě tak vychovaný, že máme hodně třídít, že je to všude na ulicích, jsou nějaký poučný reklamy na internetu, v televizi, ve škole se o tom učíme, tka nám to třídění přijde i nějak přirozený třeba, nevím, možná, tak jako spekuluu. Určitě ta osvěta funguje daleko líp než jako fungovala, to stoprocentně, ale myslím, že by mohla fungovat ještě líp., Ono je taky rozdíl mezi lokalitou X a pak jako jinými částmi. Třeba jedte na vesnici a zkuste se tam zeptat, kam vyhazují odpad. A to je asi takový ten rozdíl nebo do nějakýho menšího města, kde jdu v neděli a tam není ani noha, všecko zavřeno. Tam ty lidi to opravdu ani nemaj kam vyhodit, maj tam malý kontejner a jinak by to museli vyhodit sousedům před dvůr, takže oni to musí někam dovízt. Kdežto na tý vesnici kam to

hodit je jako víc. Jo, to pneumatiku z auta vyhodit než to někam jet. Tam asi bude rozdíl no, nebo jak daleko jeli na ten sběrný dvůr, odkud jsou, jestli z daleko. Co by mě napadlo ještě. Asi už nic.

Tak já mám poslední otázku, jestli je třeba něco, co jsme opomněla a o čem byste rád, mluvil, může to bejt cokoliv, nemusí to bejt nic. Neopomněla jste nic. Myslím, že to téma jsme docela probrali. **Takjo, super, já vám hrozně moc děkuju.**

Jindřiška, 20 – 30 let, VŠ studentka

Když se řekne sběrný dvůr, co se vám vybaví?

Z: Separovanie všecchého. Neviem. Prestor s vela bordelom.

My jsme se tam vlastně potkali a vy jste tam něco sháněla žejo, co jste tam sháněla a proč?

Primárně som vyhadzovala a bol tam vlastně ten jeden velký kontejner s nábytkom, respektive s drevom a tam som se já teda chcela pozret po nějakých koskoch jakýchkolek které by se daly něak reapsovat a využít. Aj pri kontejnerechoh při separovanom nechávají prostě nějaků starů skřínkua tam je většinou to ývá, že je to normálně drevo len je roste nalakovaně nebo spadla nožička nebo něco prostě, tak též by se daly sehnat nějaké věci.

Takže vás zajímá nějaký starý nábytek?

Já asi by mne tak nezaujala treba co já viem ako treba vyhodzená ikea prostě ako skor něčo takového starší drevené c by stálo zachránit. Něco s dušou prostě.

A starší jakou dobu třeba?

Inak - drevene. Asi by sa mi nechcelo se tak zaoberat ja nievim s nečim aj třeba zachovalejšim, co je celé laminátové nebo takvé akože to versus kdy je tam něco naozaj drevené akože drevené alebo starší

Vy to máte jako koníček nebo to nějak máte vystudovaný že to repasujete?

Nemáme, ani by som to možná koníčkom nenazvala, spíš taková radost, že člověk najde něco také unikátné, často aj designová věc může být vyhodzená protože člověk nepozná tu hodnotu nebo k tomu nemá nějaký vztah tak ho vyhodil lebo se chce toho zbavit a prostě nějak aktivně se tomu nevnujeme, ale bola sem na kurzu repasovanie nabytku jednou. Pretože sice e to dá kúpit v těch retro design obchodoch, ale to je drahé jak sviň.

Proč vlastně na tom sběrnáku se díváte po takových věcech?

Lebo že jsem potčbovala něco vyhodit, už sme tam merala cestu tak byla možnost se tam prostě po tom nějak poobzreat pohodlno.

Jo takže tam nejezdíte třeba extra se na něco ptát, že byste se přišla na něco zeptat ale vždycky jenom když jdete něco vyhodit?

Jak je na facebooku ten marketplace lebo všelijaké stránky ako daruji za odvoz a tak, tam je podobná kategoria vecí, veci, kerý lidi davají pryč lebo už se s tím nechtějí obtěžovat.

A jak jste zjistili, že na sběrnácích jsou takovýchle věci?

Já si vlastně ani nepametám jak to bolo, ledo ony byly tak vyvýšené, a ty věci tam byly takové schované a jak jsem vůbec přišla že tam je něco...Nevyhazoval někdo nějaké drevo alebo tak? Nějakou komodu, že jsme se šla pozriet..Nějak jsem si všimla asi náhodou no. Prostě jste to tam uviděla no.

A když tam teda jdete a něco se vám tam líbí nebo si tam něco chcete najít, jak postupujete?

M: No až by tam bolo něčo, o čo by sem tma měla zájem, tak kontaktuji nějakého pracovníka a zjistila možnošti či si to možem zobrat či to je vobec možné a zaleži na tom, jak by mi odpovedali.

Takže jste teda ten typ lidí co se ptá, jsou třeba lidi, co si to vezmou a jdou.

Konkrétně ten kontejner s tím nábytkom bol dost hluboký, takže by som si ani nevedela uplne predsatavit že bych se dostat do vnutra a tu komodu na chrbtě odtial bych nesla. Byla by som závislá na součinnosti tamnějšího pracovníka. Jinak kebycsom našla při smietakoch na ulici, ja nievim, nějakou skrinku, stolik, hocičo, tak to prostě berem hej, nemám sa koho pýtat, ale ten sberný dvor mi přijde jako něčo organizované, kde by to bylo viac vhodné.

A zajímá vás ještě něco jiného než nábytek?

Jiný asi ne, len možná niečo čo by se dalo prakticky zužitkovat.

Co třeba?

Já neviem, třeba pixla od farby se može hodit, keď si člověk chce vymalovat' záchod či tak lebo nějaký spotřebič čo ještě može šlapat tam može být hej.

Co si myslíte o těch lidech co tam pracují a jejich práci?

ZTam to bylo fajn, ale my sme předtím byli ještě kousek inde a tam byli také páni, takový od rány. Povedala bysom že tam v té Tesařovi byli ste takový nápomocnější, kdežto tam jsem se bála někoho něco spýtat a keď sem se spýtala tak tam začal tak strašně intenzivně asistovat že jsem se ho neveděli vlastně vůbec zbavit.

Ještě mě zajímá, jestli máte povědomí o odpadech a vlasntickým právu, komu vlastně odpady patří?

Nemelo by sa asi brát, ale dá se. Když to nikdo vezme a využije to tak proč nie že možno treba niejak vyvýšit náku byrokraciu že hej berem alebo možni ani nie... ak chce někdo nějakú starú nefungujúcú trubu lebo bude mať ja neviem hipsterskou kavárnu ve strede lesa a spravi si z nej prostě kreslo tak at si ho zobere. Akože si tu všeci hráme na recyklovanie prostě a potom zakazovat lidem zobrat veci ze sberneho dvora mi přijde úplne sialenstvo.

Vybavujete si místo, kde se sběrnák nachází a přilehlé okolí a jak na vás to místo působí?

ako koniec sveta. já ak blízko bývám tak celkom ocenujem že je tam kde je, ale je to jak nějaká černá díra, prostě jak nějaký bermud'ák. Také zvláštné nič. A zrazu je tam prostě hento. Ale jak je to oddělené těmi cestami, že tam není nic, kam by člověk běžně išel, neviem, není tam restaurace, není tma obchod neb něco také, tak mi to přijde jako v pohodě místo, že je to takové zašité a nikomu to nevadí. mne je pozitivně že není někde úplně za městem lebo je realita že jsme se třikrát vraceli a když toho máš víc že to nedáš na jedenkrát a ještě všeci nemají dodávku když by to bylo někde za městem tak to by bylo prostě robota na ti dni jen tam autem najezdit. Tam byl kontajneer neviem možno velký šx 5 metrů a byl skoro oprzdný, respektive bylo tma trochu sutě nebo ani možná ne a my sme vyhazovali. A zrazu sme sa

otočili, boli sme pryč asi plúhodinu než jsme se tam dostali znovu autem s dalšími sutami a došli jsme a to byla sobota na oběd a ten kontejner byl zrazu plný kopcom že tam už jedno zrnko rýže by sem prostě položila na vrch a cele by se to vysypalo von a my sme nechápali, že sme tam boli před půl hodinou a bylo to z 20% plné a zrazu toto, tak som niechapala, že kdo tma přišel, že to je naozaj aj pro lidi co tam robi stavby a stavebni firmy tak chodí nosit bordel a že by se tam za pulhodinu vzalo tolik bordelu že už my sme tam ani jeden pytel skoro nemohli vysypat.

Pardon, že se tak ptám, ale jste jediná žena, kterou jsem do rozhovoru získala. Jak jste se vlastně na tom sběrnáku cítila, jak tam jsou okolo všude samí muži?

V tom prvnom to bolo také že som mala pocit že tak pokukuju po nás ti páni že úplně nechápali že dvě baby tam vyhazujú sutě, asi se s tím ani moc nestřetli jsem měla takový pocit.

Máte ještě něco na srdci, co jsme třeba neřešili nebo tak?

Myslím, že zme to probrali všechno.

Honza, 50 – 60 let, zaměstnanec SD

Když se řekne sběrný dvůr, co se ti vybaví?

Jsou tam ty kontejnery, tak jako prostě že člověk chodí třídít ten odpad jako. Automaticky jako jo.

A co je tvoje pracovní náplň, jak bys to popsal, co je tvoje práce na tom sběrném dvoře?

No tak já vlastně tam musím jenom usměrňovat ty lidi, aby to přesně naházeli tam kam, kde to patří. Dřevo zvlášť, papír zvlášť, bioodpad, a takovýhle jako všechno, aby to sedělo no.

A setkáváš se někdy ze strany lidí s nějakýma překážkama?

Ani ne. Teda já alespoň jsem to teda ještě nezažil.

A proč jsi vlastně začal pracovat zrovna na sběrném dvoře?

To byla náhoda. Tady pracovala dříve moje přítelkyně, tak ona mě sem dostala jako víc. Sehnala práci.

A co se ti na tvój práci líbí a co bys chtěl, aby bylo jinak?

No já jsem spokojenej. Jakože mě nevadí nic. Tedkonc teda sypu odpadkový koše jako parky, dětská hřiště a psí hřiště a to, tam jsou tam občas ty exkrementy, tak to je takový to, ale zvykl jsem si na to už. **A na tom sběrném dvoře?** Tam je to dobrý, tam je to dobrý no. Někdy se podaří i dvě tři stovky vyděláš navíc. Mě už tam dali, jeden takový starý pán, děda a dvě stovky mi vrazil, jestli mu můžu vyložit auto. Akorát mi tma vadí, že když tam jseš přes týden, že to je tak dlouhý jako do šesti. Od půl 9 do 6, to je jako...Mohlo by to být kratší no.

A co tam na tý práci oceňuješ, co tě tam baví nebo co se ti tam líbí?

Já nevím. Člověk si tma připadá jak v nějakým vetešnictví, že tam kolikrát takový, že tam něco najdu, lidi vyhazují takový věci, že ani nechápu jo.

Aha můžeš to rozvést?

No, mě to tak připadá někdy. Je to tam naskládáný ty televize a to všechno

No prostě tam je všecko. Starý televize, pak tam někdo přijede s porcelánovým nádobím, do toho ten nábytek a tak.

Je něco, co ti během práce na sběrném dvoře překvapilo?

Ne, ani ne.

Vlastně tam pracuješ nějakou dobu, tak jestli bys mi dokázal nějak rozřadit, jaký typy lidí s jakýma odpadama jezdí na ten sběrnej dvůr?

No jak bych to řekl. Některý tam vozí jako bioodpad, jakože když sekaj trávu nebo něco, hrabou listí, živý plot když sekaj, tak rozumíš, jako ty větve ze zahrádek a někteří koupí novou kuchň, tak vyhodí starou kuchň, to je různý jako víš, nevím. Někdo je bohatěj vyhodí i elektroniku, která i funguje, koupili si lepší, tak to vyhodili.

A přemejšlíš někdy, jestli si někdy děláš obrázek skz ten jejich odpad, protože odpad může bejt i takový okýnko do života člověka.

Nevím, já o tom ani moc nepřemejšlím. Protože někdy je tam takovej frmol jakože, člověk se to snaží honem honem at nečekaj další auta, takže vo tom moc nějak nepřemýšlím.

Jsi dost často v kontaktu s věcmi, který lidi vyhazujou, který už nechtěj, jakej podle tebe maj dneska lidi nebo společnost vztah k věcem?

Někteří jo, někteří mají a těžko se s tím loučí. Už jsem zažil aj že to přivezli a nakonec si to rozmysleli, některý věci odvezli domů zase. A některým to je jedno a prostě to vyhodí a hotovo. **A proč si to rozmyslí, že k tomu třeba měli nějakou citovou vazbu?** Určitě, určitě no. Jako jinak to si nemyslím no.

Pracuješ v prostředí, kde se vyhazuje obrovský množství věci a spousta z nich je hodně zajímavějch, hezkejch nebo funkčních, jak to na tebe působí?

No člověk někdy přemýšlí, jakože proč to ty lidi vyhodí, jakože by se to hodilo, cokoliv jako. Někdy i obrazy jako obrázky různý, cosi všechno takový. Tam si člověk to nemůže vzít, víš jak to je. Když už to člověk jednou vyhodí, tak už to je tam jako. **A co si o tom myslíš, že si to ty lidi nemůžou vzít?** Je to takový nařízení asi tak...A je to škoda no, někdo by to využil a...Nemůže si to třeba dovolit, jsou chudší nebo něco, tak proč by ne žejo. Ať si to klidně vezmou, ještě to třeba pár roků poslouží žejo. **A jak se vlastně ty stavíš k lidem, který se tam občas přijdou po něčem podívat?** No mě to nevadí. Jsou tam někteří, který to nemaj rádi, že se tam někdo motá nebo takle, mě to nevadí. (přerušil nás číšník s pivem, já něco v té chvíli chtěla říct, ale mezitím jsem zapomněla co)

Co sis třeba ty nejzajímavějšího sis odsud kdy odnesl?

Já nevím, já jsem si tam vzal asi dvakrát televizi, to jsem teda nepotřeboval pro sebe, pomáhal jsem bratrovi nebo kamarádovi. Někdy se tam najde oblečení, které se dá jako nosit. Já občas kalhoty nebo nějaký ty trička nebo něco, tak proč si to nevzít jako, lidi to tam dají, aby si to drží vzali žejo, to oblečení by se vlastně mohlo jako to. I když já si myslím, že pro to taky jezdí nějaká firma která to odváží a až pak ty to potom dávaj do nějakých bazarů nebo něco.

Všimla jsem si, že ne vždycky je tam prostor všechno pořádně vytrídít, kdy takový situace nastávají?

No když jsou zavřené skládky, kde se to vozí a těch kontejnerů máme jako že to není kde vysypat, tak potom se to musí jakože bez třídění házet do jednoho a to ani nevím, kam se to vozí, jestli se to opravdu vozí někam na spalovnu, nebo jestli to jede na třídičku někde, vůbec nevím. Do dneška jsem se to vlastně ani nedozvěděl.

Takže to vlastně někdy nezávisí na tobě, ale na nějakých vnějších okolnostech, jak se ty věci vytrídí? Jo. Já jsem si všimla, že je tam vlastně i docela frmol na tom sběrnáku a někdy prostě člověk musí fakt spěchat a není čas to úplně všechno pečlivě třídít no. No právě že ne no. A mi tam jede auto za autem a když se to hází do toho lisu, i je to v pytlích, to člověk ani neví, co v těch pytlích je, je to tak jako no. **Já jsem si říkala, že by tam byl možná potřeba nějaký člověk navíc, kterej by třeba sbíral ty pytle a nějak to dotříd'oval.** No musel by na to být čas no. A těch lisů by tam muselo být víc, aby tam jako..když je tam jen jeden lis, tak to vlastně musí jet pořád, musel by tam být nějaký lis, kde by se to ještě mohlo třídít ještě úplně všechno. **Jo jakože se to dá do nějaký speciální nádoby, ze který se to potom ještě roztrídí?** No, to by tak muselo být, ale není to tak. A co si o tom vlastně myslíš, že je to takhle nastavený? Nevím. Já nevím, to musí vedení, si to tak rozhodlo nebo co, nevím.

Myslíš si, že je třeba nějaká dostatečná osvěta v tom, jakým způsobem vozit ty věci naskládány do toho sběrnáku, aby třeba lidi věděli, že to maj mít oddělený a ne všechno naházený v jednom pytli? Myslíš si, že to ty lidi ví?

No někteří to vytrídí úplně dokonale a někteří to neví jako, že je to v těch pytlích naházený úplně jako různě. A ty stavební firmy některý, jakože ten stavební odpad co je, tak všechno to maj dohromady a je to takový jako...**A čím si myslíš, že to je, že někteří to maj hezky vytríděný a jiný ne?** No maj úplně jinou zodpovědnost každý k tomu no.. **Možná kdyby**

třeba obec víc podpořila nějak tu osvětu, že by třeba byly nějaký plakáty nebo tak, tak by lidi to víc věděli a třeba by to vozili jako líp no, aby vám ušetřili práci, protože to vlastně vůbec nepomáhá tomu třídění. Ne ne, právě naopak. Zdržování a potom lidi jsou nervózní, jak tam čekaj fronty, je to takový...

Tys už to vlastně tak trošku řek, ale jak jsme se teď o tom bavili, jak se tam vozí ty hezký věci, který se daj ještě použít, nebo to, že je tam časovej pres a není čas všechno vytrít, tak jak se k tomu staví to vedení?

To vůbec ani nevímjako. Jestli jim je to jedno nebo co. Nevím. Ne samozřejmě, oni by chtěli, abychom to stíhali všechno, ale na to nejsou vůbec podmínky, to vůbec nejde. Někdy se to musí prostě naházet do jednoho. Někdy se to stíhá, někdy se to krásně roztrídí, záleží taky, kolik přijede aut, kolik lidí.

Myslíš si, že je teda pro ně důležitější, aby se všechno stihlo nehledě na to, jakým způsobem se to roztrídí? Nebo je pro ně důležitější spíš jako roztrít ty věci?

No oni by chtěli obojí žejo, jako obojí, ale nejde to.

Co by tomu pomohlo, aby to šlo líp?

(dlouho mlčí) **Přidělat tam teda ještě ten jeden lis, jak si říkal...** Určitě. No taky právě aby ty lidi věděli, že jak to maj roztrít, možná, že by to fakt jako pomohlo. Určitě. Když přijedou jako, už to bude roztríděný, tak to není žádná zdržovačka, ono se to už rovnou nahází tam, kde to patří.

A myslíš si, že je vás dost zaměstnanců na sběrnáku, že počet odpovídá tý práci?

Dá se to stíhat, ale já bych tam uvítal více lidí jako, určitě. **Jako jednoho, dva?** Ještě dva navíc alespoon. **A co by dělali?** No aby byl jeden, aby jeden hlídal u sutě, jeden bioodpad, jeden nahoře na rampě a eště u těch ledniček a praček a takle. Jako tam čtyři lidi by se normálně jako..by tam měli práce až až. A to elektro. Aby se to uklízelo jako včetně...Taky když je to pěkně uložený a uklizený, tak to hezky vypadá, to přitahuje, než když je tam někde bordel jako žejo. **Myslíš jako že ty lidi maj pak větší tendenci se vracet do toho sběrného dvora?** No. Když se podíváte někdy na asu, lidi se podívaj někde na tu asu nebo na avěčka, tak tak tma přijedete, tak tam je hroznej nepořádek jako kolikrát, je to tma namrskaný, naházený. By ty sběrný dvory jakože to vypadá líp, jakože se to udržuje.

Vzpomeneš si třeba na nějaký zajímavý zážitek, co jsi na sběrném dvoře zažil? Jestli jsi třeba někoho potkal nebo něco nebo nějakou věc nebo něco se stalo, co ti třeba uvízlo v hlavě?

Nic mě nenapadá. Běžný pracovní den pro mě.

Pro mě bylo docela zážitkový, když jsem třeba začala chodit a všimla jsem si, jak je to tam vyzdobený třeba plastovejma kytičkama a tak, to je hrozný, to jsem ještě jinde neviděla.

Jako ty vánoční dekorace a to, to je hezký no. **Připěl si taky nějakou ozdobičkou?** Jo, je to od lidí, co to třeba přinšli, tak jsme to třeba postavili žejo. Nějaký kytky jsem tam dal, umělohmotný, ta neuhyne, vydrží to.

Odpady jsou tvoje pracovní náplň, přicházíš do styku s obrovským množstvím odpadů, napomáháš jejich likvidaci, ale zároveň tě můžou nějak obohatit, když najdeš něco zajímavýho třeba. Tak co vlastně odpady pro tebe jsou, co pro tebe znamenaj?

Jak kdy a jak co. Když jsou takovýty starý hrozný, jak jsou třeba někdy jak se vozilo po záplávách, takový ten hnus už přímo, tak to je nechutný žejo, ale když přivezou něco normálního jako, třeba nějaký to elektro nebo já nevím, starý hodiny nebo cokoliv jako žejo, tak to mě zaujme jako, se podívám a to je tak všechno.

A zajímá tě to jenom z toho praktickýho hlediska třeba jak si to dáš domů a jak ti to tam bude sloužit, nebo i jsi třeba zvědavěj, odkud ta věc pochází, jak je stará, atd?

No někdy jenom že jsem spíš zvědavěj, ale když se mi fakt něco zalíbí, tak mám pokušení to jako čmajznout. (smích) Odnýst si to.

Změnila nějak práce na sběrném dvoře něco k tvému přístupu k odpadům?

Jo, ja už blbnu aj doma, já už to třídím, dřív jsem to nedělal, dřív jsem to nasekal do popelnice všechno, teď už třídím jako plasty zvlášť. Jdu a vidím někde papír u laviček a jak jsou ty dětský hřiště tak, tady si hrajou děti, on tady udělal takovej nepořádek a už blbnu. Pracovní deformace jako. Jdu a posbírám to.

Když se to třeba nemůže občas vytrídít pořádně, přijdou ti ty sběrné dvory prospěšný i přes to?

Jo, určitě. To by to...lidi by to vyhazovali tady po lesech, po parcích a to by byla celá Praha zašpiněná. Takhle se to aspoň odváží, spálí nebo něco. A hodně věcí se roztrídí, určitě, neříkám jakože všechno se dělá špatně, to jako ne.

Jak vlastně podle tebe dnešní společnost zachází s věcmi a odpadama obecně?

Já nevím. Mě to připadá jako dobrý, že lidi se ke svým věcem chovají dobře jako.

Přijde ti teda, že vlastně ty odpady hodně souvisí se životním prostředím, tak přijde ti, že ve vztahu k tomu životnímu prostředí s odpady nakládáme dobře?

Myslím že jo. Určitě.

Jak vnímáš místo, kde se sběrnák nachází a jeho okolí?

Dříve jak to tam bylo a už to tma začali uklízet, jak tma jako ty bezdomovci spávají a toto, tak hroznej bordel, já mám pocit, že ten bordel byl snad rozkradenej i z toho sběrnáku jako něco, tam lozili, rozkradli to tam, natahali to tam k sobě a teď se to tma začíná konečně jako bourat. Něco tam asi postaví. Jenomže tím pádem už tam nemůže bejt ten sběrný dvůr, určitě to budou muset dát někam jinam. A jaký to bude mít podle tebe důsledky pro to místo a pro ty obyvatele, že už to tam nebude? **Ajo, to bude dobrý, oni to tma zkulturní, něco tam postaví a sběrný dvůr udělaj někde jinde, takže to bude pokračovat dál, akorát na jiným místě.**

Já si pamatuju, že tma dřív chodil nějaký pán před ten sběrnák a ptal se lidí, jestli si od nich něco může vzít, nějaký elektro a teď už tma není.

No protože se to nelíbilo, nelíbilo se to našim zaměstnancům a vedení, protože on zastavil auto a lezl jim do auta a to je taková drzost od těch lidí jako. Někteří lidi jim to dali dobrovolně, že jim to bylo jedno, že se toho ostatní chtěli zbavit a některým se to taky nelíbilo, o tam takový člověk dělá.

Jakýma synonymama bys charakterizoval svojí práci? (smích)

Já nevím, jak to mám říct, fakt nevím.

Kdybys ty byl v mojí pozici měl bys tam něco zkoumat na sběrném dvoře, co by tě zajímalo?

Nevim. Asi všechno. Když jsem tma byl poprvé, tak se člověk nevěděl, kam dřív skočit, jakože kam se podívta prostě a talk. **Jakože tam bylo hodně věcí, hodně zajímavějších věcí?** Zajímavý věci, přesně no.

Je něco, o čem bys rád mluvil, na co jsem se tě nezeptala?

Mě třeba začalo vadit, jak tam dali ty kamery, já vim, že je to tam spíš kvůli zlodějům, aby tam jako nelozili přes plot a tak a právě že to odnášej aj ti lidi, kteří by si fakt něco mohli vzít, nebo i my zaměstnanci by jsme si mohli něco vzít a ted už to jako pomali nejde jo. Člověk má strach, že bude stíhán nebo nedej bože že mu rozvážou s ním pracovní poměr nebo něco, člověk má strach takle jako. Dříve to tma nebylo, každej si vzal co chtěl a šlo to. A ted je to čím dál tím horší, ted už si člověk nemůže vzít pomali nic. **A chodili tma lidi dřív víc si brát?** Určitě. **A jak bys to třeba udělal, aby se njak skloubilo, že si tam ty lidi můžou brát ty věci?** Já nevim. Prostě to povolit, ale to zas jako, ten manažer nebo nějaký ty fiormy, tak si to nepřeje žejo. Nebo spíš jako takový nařízení asi jako.

A už se někdy stalo, že se s někým rozvázal ten pracovní poměr, když si tma něco bral?

Já myslím, že ne. Myslím, že ne.

(pak náš opět přerušil číšník)

Tam jezdí plno lidí si tam vybírat třeba cihly, a taovýchle věci jak stavební materiál a tak. Proč toho nevyužít, když to ty lidi vyhází, to je taková škoda, že se to všechno musí zlikvidovat. Oni to dřevo vozej na nějaou drtičku, kde se to drtí a oni z toho zase něco vyráběj, nějaký dřevěný topení nebo něco .

Takjo, napadá tě ještě něco, co bys mi třeba rád řekl?

Ani ne. Tak super, tak já to děkuju.

Pan Doubek, 50 – 60 let, opravář/elektromechanik

Když se řekne sběrný dvůr, jaké asociace se vám vybaví?

Ježiš to máte takovýhle... (smích) Místo pro ukládání odpadu.

A možná je to banální otázka, ale proč jezdíte do sběrného dvora a jak jste se o nich dozvěděl?

Tak protože mám nějakou činnost podnikatelskou a vlastně ukládám tam jako věci ze stavby no, odpad.

Takže jezdíte tam hlavně jako právnická osoba? Tak. A platíte pak za ten odpad? Tak. Jo. Takže to teda dycky plně přiznáte, že to máte z podnikání. Tak potom to, co mám z podnikání, to co je soukromý, tak to tam uplatňuju jako soukromník. **A když vyhazujete něco jako soukromník, tak ten sběrný dvůr je pro vás první nebo až poslední možnost jak se nějakých těch věcí zbavit?** Tak já to mám v podstatě nějak při cestě, takže ani o tom nějak uvažuju, co potřebuju vyhodit, tak to dovezu na sběrný dvůr.

A vlastně my když jsme se tam potkali, tak jste tam něco sháněl. Co jste tam sháněl a proč?

Tak já jsem sběratel a tak sbírám historický věci, starý rádia, a už jsem se tam právě setkal s tím, že jsem tam na něco takovýho natrefil, tak v podstatě když tam jedu tak samozřejmě se dívám, jestli tam něco takovýhleho historickýho není. Má to nějakou historii a jsou to věci, který by asi se měly nějakým způsobem zachovat třeba pro budoucnost. Já to sbírám, nějakým způsobem je dávám dohromady, repasuju, vopravuju a vytvářím si takhle postupně nějakou zatím mini sbírku, ale ono se to rozrůstá (smích).

A sháníte nějaký třeba konkrétní modely těch rádií nebo přijdete na ten sběrný dvůr a uvidíte, co tam bude?

Ne, já mám vyhraněný, mám vlastně vyhraněný, že mám teslu, vlastně poválečnou někdy do roku 70 jako, novější rozhodně ne a pokud se naskytne možnost, tak sbírám ty meziválečný třeba rádia. Noa buď to nakupuju jako přes bazar některý věci nebo to směňuju třeba s ostatníma sběratelema nebo tak no. **No a ten sběrný dvůr proč vlastně to tam sháníte, nebo jak jste na to narazil?** Víceméně to byla náhoda, kdy jsem tma jednou byl a viděl jsem tam docela pěkněj kousek, tak jsem se domluvil s těma lidma a v podstatě jsem ho tam získal a

nějakým způsobem teda když tam mám cestu a jedu tam, tak se samozřejmě podívám a zeptám těch zaměstnanců jestli tam není něco takovýho vyhozenýho.

A když se vrátím k té situaci, jak jsme se tam potkali, vy jste se dal do řeči s jiným pánem, co taky rád sbírá starý věci a povídali jste si o těch telefonních ústřednách pipinách jestli si dobře pamatuju. Dokonce jste si i na sebe i vyměnili kontakt a mě přišlo hrozně milý jak se vlastně lidi i skrze odpady můžou takhle spojovat. Jaký pocity jste z toho setkání měl vy?

Tak bylo to nějakým způsobem inspirativní v podstatě nějakým způsobem jsem s tím člověkem v kontaktu a když jste zmínila telefonní ústředny, tak to je moje původní profese no, jsem technik, takže v podstatě tohleto mě zajímalo nějak z mého původního profesního to a dozvěděl jsem se, že někde tady (uvádí lokalitu) nějak část jako ty původní historický telefonní ústředny, ještě jsem neměl možnost se tam podívat, ale s tím člověkem jsem právě v kontaktu a ten vo tom ví víc no.

Tak to je super. A jaký to vlastně je, že jste se vyučil a pracoval ve sféře, která už prakticky neexistuje?

No tak existuje, telefonní technika je v úplně jiné podobně a samozřejmě je to nějaký vývoj a prostě technický a technologický vývoj v téhle oblasti nejde zastavit (smích) a když to člověk porovná s dnešní dobou, tak tehdy co člověk studoval nebo se učil je poměrně úsměvné žejo.(smích) To byly takový začátky telekomunikací když to tak člověk veme a není to zas tak dlouhá doba, vlastně nějakých třicet let (smích) **A dneska už prakticky to není moc použitelný ty vaše znalosti nebo jo?** No tak jako všeobecně znalosti ano, ale blíž jakoby ty technické ty specifika jednotlivých zařízení rozhodně ne, ale jako nějaký ten všeobecný přehled nebo to povědí jako tam je a myslím si, že vo krapet větší než má obyčejná laická veřejnost. Já jsem se spíš přeměroval do oblasti elektřiny a elektrotechniky, takže v podstatě to byl pro mě tehdy nějaký základ a i vlastně pomohlo v podnikání a v práci žejo no.

Ještě mě zajímá, jestli máte povědomí o odpadech a vlastnickým právu, komu vlastně odpady patří?

Tak nějak ty firmě nejspíš, ale podle mě když se domluví s těmi zaměstnanci, tak to až zas takovej problém není když je to prostě takhle pro tu sběratelskou činnost no.

A vlastně já jsme si všimla za tu dobu, co tma chodím, že lidi získávají ty věci různým způsobem, někdo někdo přijde s odpadem jako záminku třeba do toho si chce něco vzít, někdo opravdu potřebuje něco vyhodit, a u toho se podívá, co tam leží, někdo přijde jen tak bez ničeho, někdo se ptá, někdo se neoptá vůbec, někdo dává nějaký peníze nebo dárky, někdo ne, jak to vlastně děláte vy?

(Smích). Jak říkám, já nejsem ten typ, abych tma jako cíleně jezdil jako a vyhledával nco, víceméně když tam třeba jedu, mám tam cestu a vezu tam nějaký věci jako na vyhození, tak pokud tam je prostě nějaký takovej předmět řekněme to rádio nějaký starý, který jako mě zajímá, protože já zase nesbírám všechny typy a některý jsou jako v žalostném stavu, ale když je to třeba s hezkou skříní a je to prostě z mého pohledu pro mě smysluplný, tak se domluvíme nebo snažím domluvit třeba s těmi zasměťnanci, jestli by to bylo možný prostě nějakým způsobem takhle si odvézt z toho sběrného dvora třeba za nějaký dárek nebo něco a v podstatě mě je i líto, že se tyhle věci jako zlikvidují nenávratně prostě, jakože se vyhodí jo, protože to je nějaký kus historie a pokud to udělá radost někomu jinýmu a je to smysluplný, tak si říkám proč ne žejo., **Takž ten dárek teda pro ty zaměstnance tam hraje roli.** No tak nemyslím si, že by ti zaměstnanci byli až zas tak extra ohodnoceni a jako je to všecko vo nějaký domluvě žejo, jako je to vo lidech. No asi tak. **A jestli si pamatujete, já jsem vám tam tehdy nechala to starý rádio, ale nakonec to nějak nedopadlo, co se vlastně stalo?**

Ježiš tak to už si úplně nevybavuju, ale myslím si, že tma jako nějakým způsobem...Asi to tam prostě jako normálně zlikvidovali nebo vodvezli nebo něco takovýho.

A co si myslíte o lidech, kteří na sběrném dvoře pracují?

Tak jsou to zaměstnanci a pracovníci prostě sběrné společnosti a myslím si, že ta jejich práce třeba na tom place taky někdy není jednoduchá jako dělat tam v každém počasí, v létě v zimě jo, takže...Spíš bych to asi posunul tak, že dnešní doba je nastavená moc konzumně a je spousta věcí, který se vlastně vyráběj jenom za tím účelem, aby nevydržely dlouho dobu, což můžu já z pohledu technika jako zcela zodpovědně říct a v podstatě je to nastavený na ten konzum, takže vlastně zase to nutí tu společnost, aby tyhle věci, který nemaj dlouhou životnost, by se nějakým způsobem likvidovaly, je to takovej věčnej koloběh, kterej bere čím dál tím větší a větší votáčky. To je prostě..lidstvo se tváří, že chrání planetu, ale na druhou stranu zase vlastně nějakým způsobem vytváří ty nadhodnoty, který jsou naprosto zbytečný a pak to zase zbytečně a složitě likviduje, je to takový trošku perpetuum mobile.

A kam vlastně podle vás ty odpady z toho sběrného dvora putují?

Smích. No úplně detailně to nevím, ale myslím si, že se to třídí na jednotlivé suroviny a pak se to prodává těm firmám, který to zpracovávají a používají to v podstatě nějakým způsobem jako surovinu žejlo. **Takže Vaše motivace proč jezdíte s těmi věcmi do toho sběrnáku je vlastně nějaká environmentální nebo proto, že se to prostě takhle dělá?** tak je to odpad a určit nějakým způsobem ten odpad je potřeba likvidovat a třídít a do běžných popelnic nebo to, to někdy není ani technicky možný, ale vlastně jsou to věci, který se běžně do popelnic neukládají, tak je potřeba je uložit na sběrné dvůr jako stavební sut třeba žejlo nebo některý kovový věci a tak žejlo.

A vlastně když přijedete na ten sběrnák a chcete tam něco vyhodit, ta tak se ukazuje občanka, ta paní si vás nějak zanesse do systému a vidí vaše údaje i obsah toho vašeho odpadu. Není vám to třeba někdy nepříjemný, že na základě vašeho odpadu si o vás může udělat nějaký úsudek? Že přece jen ten dopad je někdy i takový okýnko do života člověk.

Smích. Tak z většiny toho, co já tma vodvážím to není soukromý odpad že by to byly nějaký pytlíky z koše, co já sním nebo spotřebuju, protože to jde do běžného komunálního odpadu do popelnic, takže tohleto je stavební odpad a jako s tím já nemám vůbec žádný problém jako. Tne zaměstnanec to potřebuje vědět, aby to vyhodnotil žejlo, takže asi tak.

Jo, mě to jen napadlo, že jsem četla takovej zajímavěj výzkum, kde právě zkoumali odpad lidí v jendý vesnici a všimli si, že lidi vyhazují flašky od alkoholu do tříděnejch popelnic, který jsou vlastně anonymní a ne do své popelnice kterou mají před barákem, aby si popeláři o nich nemohli udělat nějaký úsudek, že jsou třeba alkoholicí.

To nevím, ale v podstatě tříděnej odpad je na sklo, to je zcela v pořádku, proč to vyhazovat do normální svojí popelnice která je na ten odpad, kterej se nedá třídít, tak tady se třídí vlastně zvlášť plast a zvlášť sklo a papír, tak na to jsou právě takový kontejnery který jsou na každý vesnici žejlo. Jojo, **já jsem zapomněla vést kontext, že v těch komunálních popelnicích, který jsou na všechno, tak tam právě byly složky, který se dají vytrídít, ale bylo zajímavěj, že ty skleněný flašky od alkoholu tma nebyly skoro vůbec.** Smích. To nevím o mě, protože já toho alkoholu....spíš vyjímečně (smích) **Jo, to jen tak pro zajímavost.** Když se napiju 1x za týden tak o je max. **Jo to jsem říkala jen tak pro zajímavost říkala, tak to mě zaujalo.** Ale chápu, že když je to třeba nějaká malá ves, kde lidi se znají podrobně, tak s tím někdo může mít problém a dělá to takovýmhle způsobem. Mě to přijde úsměvný no. Já si

myslím, že ty popeláři maj dost svý práce a že nemaj čas přemejšlet o tom, co kdo vyhazuje a ještě si to pamatovat. **Jo, asi jo, ale člověk vždycky přemejšlí trošku jinak než jak to funguje prakticky.** V tomhlectom já bych teda nehledal žádnou vědu jako jo. **Jo a vlatně vy už jste to tady trošku natuknul, že jak jste sběratel a sbíráte ty starý věci, rádia, a eště co jste to říkal...**-Tak já sbírám i třeba historický telefonní aparáty jo, ale víceméně jenom některý typy a i ty se poměrně dost obtížně sháněj, protože ta doba, kdy jako byly v provozu, to už je hodně dávno pryč a mezitím je to generačně vyměněný, takže tyhlecty věci já třeba spíš sběram takovým způsobem, že jezdím i na nějaký sběratelský burzy a tak, anebo co vyměňuju prostě se sběratelem nebo s lidma, kteří zase maj něco jinýho na výměnu.

A v čem se vlastně liší nalézání tady těch věcí na tadytěch burzách, bazarech a na sběrném dvoře, v čem se to liší na tom sběrném dvoře od tadytěch míst?

Tak to je votázka..Liší neliší..v podstatě všechno to je vo náhodě, tohle nejsou věci, který by byly prostě v nějakým nadlimitním množství nebo prostě běžně dostupný žejo, tohlecto je...například jdu na burzu sbratelskou a můžu tam jít dvakrát, třikrát a nenatrefím na nic, co by mě zajímalo a pak tma jsem náhodně třeba a zrovna tam je něco, nebo někdo nabízí něco, co mě třeba zaujme jo jako, to nejsou věci, který by byly běžně dostupný a je to víceméně někdy i vo náhodě žejo. Říkám, žena tom sběrným dvoře, když tam člověk přijede, tak se rozhlídne a vidí žejo, že tma prostě padne do oka prostě víceméně, jako mě tam padlo třeba do oka hezký radiopřijímač, že to mělo krásnou tu skřín a bylo ve velmi zachovalym stavu, tak si říkam, že to je jako prostě vopravdu škoda takovouhle věc znehodnotit a zlikvidovat, když to má nějaký prostě to kouzlo tý historie jako jo. **Jojo, já souhlasím s váma no. Vobčas vždycky když tam jsem, tak tam taky nalízám úplný poklady z historie.** A někdy když člověk jakoby myslel i pragmaticky, tak je tam spousta věcí, který třeba i z mýho pohledu jako technika jsou v podstatě jednoduše vopravitelný, ale lidi to prostě dneska neřešej nebo to prostě neuměj, nebo nejsou ani třeba ty servisy na to takový jo, nebo se to ekonomicky ani zas tak nevyplatí pro ty lidi. Tak to prostě vyhodí a koupí přes eshop nebo přes nějakou tu jinou věc žej no, říkam, je to takovej koloběh a ta nadspotřeba je obrovská a v podstatě ta výroba je k tomu i nějakým způsobem směřována žejo. Jako prostě vyráběj vyráběj prodávej žejo. **Jo, to já s váma soucítím no, já to vnímám podobně.** A bere to nějaký prostě votáčky čím dál větší a je otázka, jestli se to někdy zastaví nebo ne žejo. Jako já třeba, jenom uvedu příklad takovej běžnej ze svý práce, když děláme nějaký opravy a rekonstrukce, tak třeba instalujeme bojler a mám zkušenost, že když nainstalujeme italskej bojler, jeho životnost je třeba tři roky jo. Když nainstalujeme třeba českej z Dražic, tak tam je ta životnost mnohem větší žejo.

Jakože ta česká výroba je lepší teda? No jak která, to zase záleží na konkrétním typu a značce žejo o jako. Takže prostě třeba zkušenost s bojlerem z dražic je taková, že jsou ještě z poctivějšího a silnějšího materiálu, to se třeba pozná že i ten bojler je těžší žejo, takže je to z poctivýho jako železa žejo.

No já jsem někdy, když jsem si tam našla někdy nějaký starý věci, mám takovou promítačku asi z 50. let a takovej ohřívač vody, taky nevím co to může být, nějaký padesátý léta šedesátý a to prostě je hrozně bytelný a když se tam něco rozbije, tak to jde snadno opravit a vyměnit mi přišlo. Přesně tak no. Měli nějakou, tehda se to dělalo vlastně přes trošičku více...víc se bral ohled na tu užitekost a na tu dlouhodobou užitekost, aby to těm lidem sloužilo, dneska jediný, co se řeší, je ekonomika, cena žejo, aby byla konkurence schopnost a prostě co nejlevnějš to vyrobit a co nejdraž prodát žejo, takovej je dneska bohužel princip jo. A maximálně..nebo ty věci se prostě tesujou i na počet cyklů, takže aby to vlastně vydrželo tu záruční lhůtu plus něco navíc a pak jediné aby spotřebitel koupil něco novýho no. A je to takovej nekonečnej koloběh žejo no, čili se ta planeta postupně zahluje žejo. Ale to asi těžko jedinec dokáže nějakým způsobem pořešit, to musí de řešit nějakou prostě domluvou a koncepcí vlád a států. Jo jediný co mě třeba překvapuje, že my jsme tady víc jak třicet let po revoluci a do dnešního dne jsme nezavedli motivační systém třeba pro likvidaci jako plastovejch lahví jo a státy jako Chorvatsko to maj dávno, že vlastně ty plastový lahve jsou zalohovaný nějakým způsobem, nějakou minimální zálohou, a přitom výkupu se vlastně ty peníze jako vrátí těm lidem, takže je tam motivace, Německo to má taky a u nás prostě tohleto není no, což si myslím, že úplně není dobrý. Ty plasty jsou zanesený naprosto všude, když tam není ta motivace žejo. **Myslíte si, že třeba v dnešní době jsou lidi víc motivovaní, než jak tomu bylo za socialismu zlikvidovat správně odpady?** V podstatě když to řeknu úplně zjednodušeně, tak největší motivace pro lidi v každé době byla dycky náká nějakěj finanční pro ně prospěch nebo efekt žejo takže prostě to je asi ten princip, na kterým se to dá asi stavět no. Postě pro tu širokou masu těch lidí žejo, každej je jinej žejo, někdo má i jiný jako způsoby nazírání na to, ale prostě v to,m globále je jediná možnost jako nějaký finanční motivace žejo.

Když eště se vrátím k těm otázkám zpátky, co nejzajímavějšího jste na sběrným dvoře získal a kde je ta věc ted?

No já myslím, že to historický rádio, mám ho ve svý sbírce no. To bylo myslím nějaký meziválečný no.

A když se vrátím k tom sběrnáku, kde se nachází, vybavujete si to místo, kde ten sběrnák je a přilehlý okolí? A jak na vás toto místo působí?

My jsme se potkali na praze 8 ve voctářový ulici žejo? Tak je to v podstatě oblast, která asi jako z dlouhodobýho hlediska vyžaduje jiný řešení, co se týká umístění nebo způsobu využití jo, z toho nějakýho hlediska dlouhodobýho je to víceméně dočasný využití toho území jo, jako ale rozhodně si umím představit, že tam to využití bude jinačí v tý oblasti no. Ono je tam vlastně nějakej takovej betonovej plácek okolo a ten most. Tak celá ta oblast je taková neutěšená, tam byla dřív kdysi v minulosti nějaká benzinová čerpací stanice, ted tam zůstaly nějaký pozůstatky tam za tím sběrným dvorem jsou nějaký zlikvidovaný sklady nebo objkety žejo, takže předpokládám, že tam to území se bude nějakým způsobem jako řešit žejo jo, asi **Takže to místo teda vnímáte neutěšen byste to takhle popsal.** No tak úplně to není to, co by oku lahodilo no.

Jaký máte povědomí o odpadech a vlastnickým právu, komu vlastně odpady patří?

Tak ze zákona odpad vlastně patří provozovateli toho zařízení žejo, nebo tady je to hlavní město Praha v podstatě, ta firma ten ipodec je nějakej zprostředkovatel, vladstníkem toho sběrnýho dvora je asi hlúavní město Praha a jde to před tihlectu firmu, která má asi v tom nějakej podl, nevím úplně přesně, jak je ta majetková struktura, nebo jak to mja smluvně ošeteny, ale v podstatě to patří ten odpad tomu, kdo provozuje ten dvůr sběnej nebo kdo prostě ten odpad svází žejo. Vlastně takhle zjednodušeně. **Tajže myslíte, že když si něco z toho sběrnáku vezmete, tak je to krádež nebo to podléhá těm pravidlům jak se domluví ty lidi?** No tak pokud to člověk jako vopravdu vodnese bez souhlasu třeba nebo bez vědomí těch pracovníků, který to tam provozují a domluví se s nima, tak to považuju jako za normální domluvu žejo s těmi zaměstnanci.

A vidíte nějakou podobnost třeba se sběrnými dvory a sběrnými surovinam, které byly dřív?

Sběrný suroviny jsou myslím pořád. Jo, ale myslím, jak to fungovalo jako za socialismu. Tak takle to příliš zase neznám, jak to fungovalo za socialismu, ale jediný co vím, že jsme sbírali sběr ve škole papír a za to jsme dostali jednou za rok nějaou bonboniéru třeba (smích). Dycky ty nejlepší sběrači no, ale dneska už se vykupuje odpad taky žejo, vykupuje se papír, železo tohle a za socialimu se asi vykupovalo taky žejo, takže tma to vidím poměrně jakoby obdobný žejo a sběrný dvory jako takový asi za socialimsu ani nebyly žejo. **No jasný žejo. Jen jsem se dočetla v nějakých člancích, že vlastně sběr toho odpadu byl za socialismu docela**

precizní, že se sbíralo fakt hodně a úplně všechno, ale zase na druhou stranu bylo hodně černých skládek, což mi přijde možná trochu paradoxní-. No tak ten komunální odpad se moc jako neřešil za socialismu si myslím jo, zvlášť jako v malejch oblastech jo jako, ve městech asi jo, to se sváželo taky jo, ale ukládalo se to v podstatě jenom na nějaký viz třeba skládka v Dáblících žejo, ty ani nebyly spalovny, nci takovýho nebylo žejo. Takže ani se to myslím moc ani nebylo, že nebyly na to ani třídící linky jo. Takže v podstatě se třeba sbíralo to, co se vykupovalo nebo to, to byl ten papír a železo a zbytek se potom ukládal na nějakých místech žejo, jako to už se nějak dál asi neřešilo, netřídilo.

Takže dneska vlastně ta technika tomu pomáhá aby to bylo lepší?

No ono dneska i je toho vodpadu je víc druhů sortimentu žejo a v podstatě i třeba ty ceny těch surovin jsou větší, že se to i někdy vyplatí jao vcí, viz třeba plasty nebo todle, dneska už je v podstatě i nedostatek těch surovin v podstatě když se to sběr ve velkým a nějakým způsobem se to předpracuje, rozdrťí, tak pak je to asi zajímavá komodita, surovina. **Jo, plasty jsou dobrej sluha ale zlej pán.** No tak samozřejmě žejo, když tam není zas ta motivace těch lidí, aby prostě každej tu petku nepohodili někde na ulici, ale měli tam, ale kdyby pohodili a byla zálohovaná, tak jsou lidi, který rádi se pro ní zvednou a někam ji vodvezou nebo vodnesou do toho výkupu žejo. Ona tam tahlecta motivace není, tak je to špatně žejo.

Vy jste to tady vlastně tak nat'uk, kdybyste to měl něnjak shrnout, jak dnešní společnost zachází s odpady a věcmi obecně?

Tak myslím si, že ten dopad bude v budoucnu jako velmi významná surovina ještě, ten kterej třeba není jako dneska nějakým způsobem roztríděnej a zpracovanej a možná že v budoucnu lidstvo tma objeví naleziště jako jo. Jo ale nikdo nevíme, kam se to posune samozřejmě, ale možný to je, že dneska jsou tam takový suroviny, který si ani nevšimneme žejo, nebo pro nás nejsou ekonomický na zpracování nebo na roztrídění a za X let to třeba bude úplně jinak žejo. **Takže dopad je i vlastně skvělá příležitost.** Tak ona už je to příležitost asi i dneska, protože ty lidi, který se tím zabývají dneska tak pro ně to přináší poměrně velký jako ekonomický ty žejo jako přínos jo celej ten řetězec odpadní a tak.

A kdybyste byl v mojí pozice a měl na sběrným voře něco zkoumat, co by vás zajímalo?

Smích. To já se přiznám, že takle bych asi sem se nad tím nezamýšlel nebo nejsem schopnej se nad tím asi zamyslet co by mě zajímalo, nezajímalo. **V pohodě.** Opravdu nevím. **Jo, to nevadí**

A je něco, co jsem třeba opomněla a o čem byste rád mluvil a já jsem se na to nezeptala?

Já se jenom zeptám, jaký je přesně jako téma vaší té práce diplomový? **No vlastně já se zabývám tím, jak lidi nasběrným dvoře vnímají odpad, protože pro nás je dopad něco, o čem moc nepřemýšlíme a zároveň je to taková obrovská masa nějakého materiálu, kteoru máme tendenci odsouvat co nejrychleji a nejdál od nás. Ale mi přide, že na tom sběrným dvoře se hezky ukazuje, že v opdadu můžou bejt i nějaký příležitosti a můžem ho pojímat úplně jiným způsobem, než jak to pojímáme a ráda bych to nějak využila v náhledu na to, jak líp recyklovat a jak mít k těm věcem trošku dlouhodobější vztah.**

Jo, rozumim no. No tak z mého pohledu jako určitě když člověk jako na ten sběrněj důvr přijede a vidí tam prostě mraky lednic, mraky praček, mraky já nevím čeho všeho, různých spotřebičů a některý jako vizuálně vypadaj ve velmi dobrým stavu, některý samozřejmě ne, tak je otázka, jestli by nebylo smysluplný třeba nějakým způsobem se zabývat i tím, jestli to všechno úplně jakoby vyhazovat na likvidaci anebo jestli to nějakým způsobem ještě nevyužít před tou likvidací žejo jako. Je zase spousta lidí, který jako si nemůžou dovolit nové věci a pokud by byly nějaký jako firmy nebo řekněme nějaký prospěšný společnosti, který by uměly některý ty věci opravit nebo zprovoznit jo, jsou tma třeba i nábytek žejo, kterej třeba se vyhazuje a je poměrně některej ještě v dobrým stavu a je spousta žejo jako lidí, kterým by to pomohlo žejo, takže...asi z tohohlencoto pohledu je to takový trošku z mého pohledu i plýtvání zase jako tou energií a navíc se musí vynaložit další energie dalších lidí, který to ptom musí nějakým způsobem likidovat a rozebírat takže je otázka, kdyby se nad tím někdo zamyslel a dokázal to takhle jako zorganizovat, nevyužít jako ku prospěchu těch který to potřebujou, viz třeba jako jsou i potraviny, co jsou jako po expiraci a ještě jako nejsou úplně nebo ne jko úplně, ale jsou to některý trvanlivý potraviny, který maj jenom doporučenou expiraci, taky se využívaj, že se to dává do nějakých těch potravinovejch bank, žejo. Takže něco na ten způsob no.

Tak super, tak já vám moc děkuju.

Pan Ráfek, 30 – 40 let, v současnosti nezaměstnaný, úryvky z rozhovoru

(začíná mluvit sám od sebe) Na těch sběrnejch dvorech je dycky o víkendech plno a ty věci se tam pohybují v řádu minut a dycky takový bůhvíjaký existenc, různý takový cigancia různí takový kšeftíkové a zapocení bezdomovce, kšeftášci, prostě tam choděj a neví, jakým způsobem to mají dovolený, ale prostě berou si. Nemám zas tlík zkušeností, ale prostě vím, že tma jednu minutu něco je, druhou minutu není a je to spíš štěstí, kdo to popadne. Ale ta věc, ta myšlenka, že bys eto nějakým způsobem alespon ty hodnotější věci třeba z nábytku nějaký historický věci v tom sběrným dvoře, pokud je tam místo, bylo nějaký místo, kde by se prostě něco dalo stranou. Ono to funguje tak, že už před sběrným dvorem sem viděl už kolikrát že tam stojej a už oslovujou ty řidiče těch aut, co vlastněm mají, jakože by si to vzali ještě než to odvezou do toho sběrného dvora, což je vlastně takový, účel to splňuje, Těch kontaktů s těma lidma, co jsou tam za to zodpovědný nebo co to tam vedou není nikdy dost, není nikdy dost jakoby nějakýho přátelství nebo něco. Oni to asi moc neřešej, prostě chtěj nějakých pár stovek na pivo.. Myslím si, že je to přirozený, myslím, že jim tam každej dává něco, někdo mi říkal pár stovek, já jsem dal dycky stovku dvě, ale nicméně zdálo se mi, že se jim to zdálo málo, protože jako, záleží jak co no. Když jsme si tam vzal pěknou telku, kterou mám dodneška doma, tak jsem tma třeba nechal tři kila jako. Ale nikdy neví člověk dopředu jak funguje, nebo jestli bude fungovat, tak člověk těžko odhaduje, co tma nechá, když si ji vezme domu. Ale ted jsem tam s tím jedním zaměstnancem po dohodě třeba soustruh z toho železa a ten vážil já nevím, třeba 80 kilo jo. Chápu, že za kilo byly tehdy já nevím dvě koruny, tři koruny, takže jestliže 80 kilo, to bylo jenom za železo, násobíš prostě, pár stovek to bylo. Už jenom z tohohle ohledu jsme ten soustruh měl. Přišel jsem tam v sobotu, neměl jsem auto ani vozejk, soustruh je velikej a dal jsem si ho za takovou zítku, přikryl jsem ho plachtou a do pondělí do oběda dopoledne tma nevydržel. Nevím co, tak paní se na mě ještě vobořila, tak ona v tom asi měla prsty, když to viděla.

Ta nákladnost těch výrob, vlastně i barvy, tam jsou chemikálie, jsou barvy a lidi prostě to viděj třeba měsíc prošlý, ale nevědí, že třeba ten luxol vydrží 15 let a vůbec nic mu není jo, olejová barva. A oni prostě viděj 2020 prostě a je to dva roky prošlý, ale nevidí, že tta barva má třeba x let, třeba dalších 10 let, záleží n a skladování, jestli to bylo v mrazu nebo jestli to bylo v konstatní teplotě, jestli to bylo v suchu a taky na výrobě, na tý šarži, jestli je ta barva fakt kvalitně vyrobená, tak vydrží mnohonásobně víc. A těch barev, tý chemie tak jde do těch spaloven, o těch skládek takový obrovský množství a podle mě by to šlo o víc jak polovinu

zredukovat. Už jenom tím, že by se tím někdo zabýval, samozřejmě dneska je lidská práce drahá, ale je to...toho množství tam prostě co...když se sečtou jednotlivý dvory, kolik toho vlastně de, nesmírný ztráty, to by celá jedna fabrika mohla...to je jak se říká tisíckrát nic umožilo osla. Jak se říká, když by každej člověk vytáhnul v americe nabíječku na mobil ze zásuvky, tak by nemuselo běžet až nevim kolik snad 50 elektráren v tý americe. Když ji má každej doma v zásuvce, to je v podstatě úplná ekologická katastrofa. (pak mluvil o dalších spotřebičích a elektrozařízeních, jak žerou víc energie, než je psáno...atd. to je fakt neskutečný, jak se člověk k tý přírodě chová, tenhle styl je fakt neudržitelný jako)

Jak se věci přebytkový prostě nepřeprodávaj. pak mluví o tom, že v supermarketech jsou přebytky potravin a ty lidi si je nesmí brát.

Některý věci sou umělecky hodnotný, jako historicky, ale samozřejmě musí bejt kompletní, nesmí ta věc bejt zničená a tohle. No neřešej to prostě neřešej to. Jde to do krabice a tam to prostě rozemelou a ty barvy možná, možná víc sama líp než já, co s nima dělaj.

Pak mluvil o tom, že se tam vyhazujou nebezpečný odpady, pak to jde na skládku nebo bůhvíkam a může to kontaminovat spodní vody

Proč dáváš zaměstnancům peníze?

No tak jasně, aby měli nějakou motivaci, aby prostě mě tam pustili, oni jako nemaj důvod se tam zabejvat cizíma lidma.

Vlastně já jsme si všimla za tu dobu, co tma chodím, že lidi získávaj ty věci různým způsobem, někdo někdo přijde s odpadem jako záminku třeba do toho si chce něco vzít, někdo opravdu potřebuje něco vyhodit, a u toho se podívá, co tam leží, někdo přijd ejen tak bez ničeho, někdo se ptá, někdo se neoptá vůbec, někdo dává nějaký peníze nebo dárky, někdo ne, jak to vlastně děláte vy?

Jasně, jasně, jako je to lepší, protože kolikrátmi to doporučovala i ta paní, že vlastně, když tam člověk vleze a nikomu nic neříká a vrací jim tam pádo na pivo nebo stovku, tak ono je to i takový líp krytý, jakože člověk tam přijede, dělá jakože něco vyhazuje a vlastně to tam vočiňuje a je to taková poslední možnost když tvrděj, že tam maj kamery a že to nejde a tak. Málokdy mám něco jako, bohužel to vidím i u nás, že to lidi vyhodí i do kontejneru, kdžy třeba vyhodí celej dětskej pokojíček nějaký jiný dítě by z toho mělo radost a oni se s tím nepárou a házej to do kontejneru. Pak mluví o tom, co našel v kontejnerech.

Komu odpad podle vás patří?

Tak tady je to definovaný podle zákona. Ale třeba v Americe jsou zajímavý trendy, že oni rozlišují pohled právnickéj a pohled morální jo. Tam je i to přísloví One man's trash is another man's treasure

Právni je pohled vandalismus a morální je, že mám právo chtít se nekoukat na nějaký sprost'árny v metru (pak mluví o těch sprost'árnách).

10:00-11:00 porovnával sběrný dvory na vesnici a na venkově, že na venkově je ta recyklace odpadů lepší, na sběrnácích se lze domluvit i je tma lepší recyklace bioodpadů

Myslím, že v neděli tam rozebíraj tu elektroniku skrz ten plot.

Já jsem to nikam nedával ty věci, třeba fotil na facebook nebo tak, mám pocit že čím víc publicity, tím víc konkurence bych si přiděloval svým způsobem. Jako samozřejmě bych tu konkurenci chtěl, ale když je to tak, jak to je, tak jo.....

Když jsem v provozní době jel kolem, tak jsem tam zajel, nechal jsem tam něco paní a probral jsem teda oficielně jako kontejnery s barvou, ale občas jsem jako...ale říkám, vždycky tam něco jako bylo

Jestli si vybavujete místo kde se sběrnák nachází a přilehlý okolí a jak na vás to místo působí

Je tam velký golfový hřiště, pak je tam ten most a ti bezdomovci pod těma obloukama a z druhé strany toho mostu tam byly bazary nábytku a ty haly. No ono je to jedno, kam to umístí město nebo ta firma, která tam má ty smlouvy, tak prostě to tma někam daj a tam to je, aby to bylo přístupný lidem a tak. Byl jsem tam v těch bazarech toho nábytu, tam jsem si koupil sedačku a no...Nevim, normálka.

Takže je to pro tebe místo, kde získáváte věci? Jak jste si tam dřív získal ten gauč a tak?

Hele já bych to takle neřekl, že tam získávám věci, prostě jsem jel v provozní době kolem, tak jsem tma jako zašel, sem tam něco nechal paní a probral jsem kontejnery s barvou. Nebyl jsem tma zas tak mockrát, ale dycky tam něco bylo, mám solidní zásobu chemie a barev a určitejch věcí.

A na co ty věci pak používáte, když je najdete?

Některý dávám kamarádům, některý si nechám, mám takovej dřevěnej starej domeček po dědovi, tak tam ty luxoly se využijou, některý barvy ještě používám na svý obrazy.....Takže spíš takový praktický využití? No taky, ale někdy tam jsou věci, nechci říct jako umelčecký,

spíš sběratelsky zajímavý, ale málo....**A sbíráte něco, jste i sběratel něčeho?** Jo, mam malou sbírku stickies. Stickies? **Co to je?** To jsou z Lídlu ty malý pandulácci. (pak mluví o stickies). Pak sbírám ještě spojovací materiál, mám různý krabičky, do kterejch si sbírám různý šroubky, aby když potom potřebuješ něco sešroubovat nebo cokoliv, tak to máš po ruce. Takže sbírám různý šroubky, matice, abych to měl po ruce.

Ukázka rozhovoru s panem Blechou, 60 – 70 let. Opravář, elektromechanik, nyní v ID

Proč máte zájem o tu elektroniku?

Já si udržuju trošku takovej přehled o tom, co se děje v tý elektronice, hlavně tydlety průmyslový elektroniky, dřív jsem byl schopnej opravit fabriku, kterou jsem v životě neviděl. Nějak se v tom trošku udržet, ten pokrok je velikej a já třeba zkoumám, co tam bylo za poruchu a proč to byla ta porucha.

Aha takže si to děláte jen tak pro sebe?

Pro sebe, pro sebe, no. Takový vzdělávání jako (smích)

Aha, takže to pak třeba nikam neprodáváte nebo tak?

Ne ne ne. Spíš třeba jako některý ty díly z toho použiju a postavím z toho nějaký přístroje a podobně.

A o jaký druh elektroniky máte zájem?

No já mám širokej rozsah, když to řeknu, od ploché baterky až po elektrárnu (smích)

Aha, takže když se koukáte do té klece s tou elektronikou, tak podle čeho se tak rozhodujete, co si vezmete?

Co zrovna je zajímavý, co mě zrovna jako zajímá, ať už to je průmyslová elektronika nebo spotřební elektronika, ať už to jsou počítače nebo tak.

A co s tím potom děláte, když už to máte opravený? Nemáte toho plnej byt?

Tak to třeba někomu dám a podobně. (potom mluvil o tom, že to měl v nějakým skladu a ten mu vykradli...)

A vy jste vyučenej v oboru, že o tom tolik víte?

Já jsem vyučenej ZPA, takže proud a měřící eletrotechnika, potom jsem dělal půrmyslovku a pak různý pozice, že jsem dělal na strojích s vysokým napětím, textilce, něco jsem dělal s vejtahama, jeřábama a takovýdle věci. Opravit nábytek taky umim no, vodovody, topení i zednickou práci. Takže velice širokej záběr no, vod každýho něco.

A jak jste se k tomu dostal na tom sběrným dvoře, že si tam chodíte pro ty věci, jak vás to napadlo?

Já jsem tam chodil vyhazovat nějaký věci, pak jsem se tam seznámil s některejma a už to pak takle fungovalo no.

A vy tam občas koukáte i do toho kontejneru s těma barvama žejo? To taky nějak využíváte?

No ty spreje se daj rozředit a pak se vlastně se daj rozestříkat, tam akorát vyměníte ten rozprašovač no. **A není to třeba nebezpečný, když je to starý nebo prošlý?** Neni, neni, tam nějakaj ten podltak je, ale není tak nebezpečnej, že by roztrhl tu plechovku.

Když se ještě vrátím k tý elektronice, je složitý to nějak opravit?

Jak kdy, často stačí u tý elektroniky něco vyměnit, vyčistit a ono to pak funguje.

A myslíte, že dnešní výrobky vydrží víc nebo míň než ty, co se dělaly dřív?

Míň. Protože ty výrobci tam dávaj takzvaný kurvítka. Je to tak, že tam daj určtoou slabou součást, která se po čase opotřebí a udělá to závadu. Dneska se totiž dělaj věci takový, aby byla spotřeba. Proč by dělali pračku, která vydrží dvacet let, když můžou každejch čtvrt roku dávat na trh novou a novou pračku. To jako si vemte počítač, notebook, to používáte a pak

zjistíte, že za ty dva apůl tři a půl roku vám to jako vodejde, vodejde baterka, v softwaru se začnou ukazovat nějaký chyby a takovýdle srandičky. A to nemůžete uplatnit jako záruku, protože to přes záruku vydrží a když se domáháte, aby vám toněkdo vopravil, tak to je 75% nový ceny jo. Takže se dneska nevopravuje a všechno se vyhazuje.

Rozhovor s panem Myslivečkem, údržbář, 50 – 60 let.

Když se řekne sběrný dvůr, co se vám vybaví?

Co se mi vybaví... Hromada, obrovská hromada odpadu.....

My jsme se vlastně potkali na sběrném dvoře v tý Tesařový a vy jste se tam dycky chodil dívat po různých věcech, co vás na sběrném dvoře zajímá a proč? (začal mluvit s nadšením)

No tak já mám velkej (smích), já jsem v tomhle hrozně, já mám širokej rozsah, vod starejch rádií, televízí, přes obecně elektroniku, přes kuchyňský věci, kočárky, prostě cokoliv starýho, to, co by se mohlo využít v jakémkoliv muzeu, protože my spolupracujem, jsem členem historickýho československýho radioklubu, máme muzeum v (uvádí lokalitu) a tam teda je ta domácí spotřební elektrotechnika a jinak spolupracujem s dalšími muzei, ať teda státními, technický muzeum (uvádí lokalitu) nebo další soukromý po celý republice, no a těm, ty maj třeba děstkej pokojíček kde maj dobový hračky , maj dobou kuchyn, kde maj dobový přístroje nádobí, obaly od potravin, a tak dále a tak dále.

A už jste někdy něco takovýhleho použil do toho muzea, co jste našel třeba na tom sběrném dvoře?

Tak většina věcí, která se tam objeví a stojí za to ji využít v dalších muzeích, expozicích, tak jo. **Takže to využíváte vlastně...na tom muzeu hlavně. A i třeba něco do vašeho osobního života vám to taky přináší?** No tak mě to uspokojuje jaksí na duši, protože já jsem ze starý školy a my jsme v tom vyrostli v těchle starejch věcech, takže nám je líto je vyhodit, protože v těchle muzeích státních těch věcí zas až tak moc na výstavu není, takže jsou říkám ty soukromý

muzea, retro muzea různě teď se to jmenuje nebo automuzea no a tam se ty věci hodí jako doplňky no.

No a když přijdete na ten sběrný dvůr a tam vlastně spousta tadytěch věcí leží, tak co se vám honí hlavou nebo jaký z toho máte pocit, když to tam vidíte?

No těch pocitů je hodně no, prostě na jednu stranu je mi to líto vyhodit ale prostě samozřejmě chápu ty lidi, který jsou dneska moderní, zařizují byt, většinou odhaduju, že tydle věci jsou po likvidaci pozůstalostí. Umře vám babička, dědeček, tak ty jejich děti nebo i vnuci, který třeba zdědí ten byt, tak potřebujou žít moderně po svém a málokdo dneska chce žít v bytě se starým nábytkem a se starejma věcmi, takže to je samozřejmě pochopitelný, že to tam končí, ale samozřejmě když bych to viděl utopicky, tak bych to viděl tak, že ti lidé, když maj nějakou cennou věc nebo hezkou věc, tak by to měli nabídnout sami těm muzeím. No a oni většinou ty lidi, já jsem i s některými mluvil, oni mávnou rukou, že na to není čas, že prostě musí řešit pozůstalost a že to nikdo řešit nebude tohle. Málokdo. Někdo, kdo teda má čas a chce vydělat nějakou korunu, tak to dá třeba na nějaký ty internetový bazary a tam si pro to přijede a koupí to za pár korun, ale těch lidí to je minimum, to je jedno procento, ani ne možná, nevím jako přesně. A ještě by si vlastně nikdo nic neměl moc brát, tak to tomu taky úplně nepřidává no.

Jo, já tam taky vídávám hodně tadytěch hezkejch nebo prostě jen funkčních věcí a je mi to hrozně líto, že prostě končí no.

To s váma naprosto souhlasim ano. Copak ty starý věci, ale právě úplně nejvíc mě dovede naštvat, že vidíme, jak likvidujou ty pozůstalosti, tak řada lidí už taky žije moderně, nemá byt zařízenej z 50., 60. let za socialismu, maj nový rychlkovarný konvice, mikrovlnná trouby, televize, rádia, tak to všechno i když to funguje, oni to sbalí do auta a všechno se vyhodí. No čili tady právě zas by měl fungovat ne ty muzea, tohle jsou moderní věci, ono už někde snad i v Ostraně, co jsem jen tak zaslechl, ale nemám čas to nějak detailně sledovat na internetech, funguje nějaký bazar, kam lidi přinesou zdarma anebo za nějaký malej peníz funkční věc starší rychlovarnou konvici, mikroivlnku a tak dále nebo i šatstvo žejo a to. Tam se to vystaví a zas třeba bezdomovci nebo ten kdo je sociálně slabej, tak si tam přijde vybrat toleto vybavení. Samozřejmě důležitý je to, že prostě jako tak by se to mělo dělat i se všim, s autama i se všim, protože jako člověk, lidstvo, zahlcuje planetu odpadem, zbytečně a tydlety věci by se daly využít v dalších domácnostech.

Já jsem tam zažila jednou takovej den, kdy mi právě přišlo, že se tam hezky střetlo dejme tomu ta nová a ta stará doba, kdy tam přišel nějaký pán a vyhodil úplně novou funkční rychlovarnou konvici, nebo jako asi nebyla úplně nová, ale byla používána jenom trošku a fungovala, a pak tam třeba za hodinu přišla nějaká starší paní, taky vyhodit rychlovarnou konvici, ale během toho mi řekla, že jí i zkoušela dávat do opravy a že se moc snažila, aby jí pořád ještě fungovala, že už jí má dlouho a že jí je líto, že to musí vyhodit.

Ano, to je právě rozdíl, to je všeobecně známo, se o tom mluví mezi těma generacema mojí, který žili za socialismu a teď dožívají za týchle doby. Prostě tenkrát ty věci za prvé byly poměrně drahý na ty vejpłaty jak byly, zase byly levný nájmy, ono vytrhneme jednu věc z kontextu, ale to je potřeba vidět v celku, to bysme tady byli ale několik dní. A za další ty věci byly kvalitně dělaný, čili oni vydržely ty věci. Čili vyplatily se opravovat. Dneska ty moderní věci po tom roce 200 řekněme i 90, to je všechno Čína v podstatě a je to nekvalitní, takže je to na jedno použití, čili dneska je to i ten trh nastavený tak, že i ta oprava je dražší než když si koupíte nový výrobek. Takže bohužel všechny ty věci končí na skládkách, ve sběrnech dvorech a tak dále.

A jak dlouho už do toho sběrného dvora chodíte? Jestli se třeba proměňuje postupem času. No dlouho, mění se ty lidi, jinak je to furt stejný, možná už deset let, patnáct. **Bydlíte někde blízko jo?** Bydlím blízko no. **Takže je to pro vás nějaký důležitý místo?** No tak promě, já mám na vedlejší pracovní poměr tak mám údržbu úklid dvou činžáků a tam samozřejmě mimo běžnýho úklidu prostě dneska, ty popelnice nestačí a dneska jsou ty lidi neukázněný v tom, že když se stěhují, tak dneska si vezmou osobní věci, peřiny a nábytek, pračku, ledničku, buď to nechaj v tom bytě, je to na novým majiteli, aby to zlikvidoval, anebo to daj na chodbu, k popelnicím, do sklepa nebo někam prostě to odloží mimo byt a už se o to nestaraj, takže já jsem s tím majitelem dohodnutej, že mám kárku prostě. Já hlavně chodím na ten sběrný dvůr, to je spíš třesínka, že se podívám, kde něco jako je, ale vozím, vyhazuju tyhle věci, který prostě nikdo, oni to nevyhodí, dneska se tím nikdo nezabývá žejo, dřív byli domovníci, který věděli, vědělo se přesně kdo bydlí v tom bytě, bydleli tam dlouho ty lidi, všichni se znali, tak si nikdo nedovolil tohle vyhodit, dneska prostě ty lidi nevim, to asi znáte na sídlišti, jak jste říkala, že tam žijete, prostě daj to buď k popelnicím co je pro barák buď ten všeobecný odpad anebo k tomu hnízdu s tříděným odpadem, ale zase tam patří tříděnej odpad a lednička, pračka tam nepatří žejo. Tak buď sami odvézt na sběrný dvůr anebo si sami objednat autodopravu a dneska to funguje tak, vy to víte, když si koupíte

ledničku, pračku, velký elektrospotřebič do domácnosti, tak ten prodejce je povinnen tu starou odvézt a předat k recyklaci. jestli to tak činí, věrme tomu, nevíme no. Doufejme, že jo jako.

A jak jste zmiňoval vlastně, že z toho sběrného dvora se nic brát nesmí, tak přijde vám to správný nebo ne?

No mě osobně to přijde nesprávný samozřejmě. **A proč?** No protože těch věcí je mi líto, jsou škoda vyhodit a říkam, určitě by se ty starý věci hodily do těch muzeí, abysme ukázali my starší těm novým generacím, jak se žilo, jak se vůbec jedlo, hospodařilo, v čem se jezdilo, chodilo a tak dále no a za další ty novější věci je mi líto, když se vyhazují, protože by je mohl někdo použít, řada lidí sociálně slabých na těch ubytovnách, kde máte jeden záchod pro pět bytů, jednu konvici pro deset lidí, tak ty věci by se vám mohly jakoby převážet. Máte domovy dětí, domovy mládeže, dětský domovy a pak jsou ty azylový ubytovny, kde bydlí matka bez otce, různě nemá na nájem, tak jsou po ubytovnách s dětma a tak dále a tak dále.

A jak byste to udělal, že byste tam prostě jenom nechával chodit lidi, aby si třeba brali, co se jim líbí, nebo byste tma nějak udělal nějaký speciální prostor?

Né tak určitě na ten sběrný dvůr jako takovej, pokud je takle koncipovanej, tak to by jim nemohlo se takle praktikovat, to by se musely udělat určitý nějaký stavební, technický opatření. Takle jak to je teď tam co jste mě tam potkala, tak samozřejmě chápu, tam lidi nemůžou chodit jak na špacír po václaváku z bezpečnostních důvodů hlavně, jezdí auta, něco se tam stane, je zde auto, skládá kontejner, tam je nemůže nikdo hlídat, tam se může cokoliv stát. Čili samozřejmě zase je to logisticky náročný, u toho sběrného dvora někde vedle bokem další vchod, nějaká hala s regálama a sklad, kde by samozřejmě bylo několik zaměstnanců, tam by se ty použitelný věci přenášely, dávaly by se do regálů no a lidi by chodili a normálně jako do těch velkých supermarketů do těch hal řekněme, kde dneska kupujou stavebniny nebo zahradní stromečky takový prostě venku oplocenej areál opět Hornbach a tak dále, tak tam by se ty věci nějakým způsobem, aby to nebyla hromada něčeho neurčitýho, tak aby to bylo roztríděný, srovnaný v regálech, tak tma by si ty lidi chodili vybírat v regálech a za nějaký malý manipulační poplatek by si vzali, co by se jim hodilo. **To je hezkej nápad.** Říkam někde na Moravě nebo kde už jsem zaslech jeden případ, že to takle někdo má někde, ale nepátral jsme po tom. Já poslouchám hodně rádio, protože nemám čas na televizi, to rádo plus, tma je hodně to zpravodajství regionální, tak tam vo tom jako mluvili no, ale samozřejmě když si to nenapíšu, tak jsem to zapomněl, ale samozřejmě někdo už to funguje, někde snad na Moravě, severní Morava, možná že jich bude už jich je víc takovejhle zařízení.

A vy jste vlastně zmiňoval, že tam vobčas chodíte taky něco vyhazovat a když člověk prochází tím procesem, že tam přijde něco vyhodit, tak ta paní si vás zanesse do systému, podívá se, co jste šel vyhodit, tak napadlo vás, že si třeba někdy díky vašemu odpadu může udělat o vás nějaký úsudek? Protože ten odpad je někdy takový okýnko do života člověka, tak jestli jste nad tím třeba někdy přemýšlel, co si tak o vás myslí, když tam vozíte nějaký věci. Tak nad tím jsem jako nepřemýšlel, to se přiznám teda. **Jo v pohodě, jenom že jsem se to dočetla v nějakých knížkách, který jsem četla, že vlastně z těch odpadů se dá hodně zjistit o člověku a tak mě napadlo, jestli o lidem není někdy nepříjemý, že si o nich může někdo skrz ty odpady něco myslet. Nevím, tak nad tímle jsem nijak neuvažoval se přiznám. Já doufám, že tam stačí, že jsem řekl, že to je do muzeí ty věci a ostatních lidí se nepotám jako, tam není ani jako čas takže já se snažím tam, jelikož tam jsou ty kamery, tak se tam snažím být co nejkratší dobu, abych tam zbytečně nebudil, pozornost, tak vyhodím, rozřídím můj odpad, tak nějak zhruba kouknu a dyt jste to tam zažila, jenom spíš drobnosti, tam nemůžete vozit velký věci prostě. Ani to není kam dávat. Samozřejmě když bysme jako se dali do řeči jako s každým, kdo tam odveze odpad, tak to se dá rozdělit do x kategorií, no hlavní tak jsou domovní odpady, ty co likvidují pozůstalost, to znamená od příborů, stůl, židle, sedací soupravy, televize, likvidují ty byty, někdo někomu umře koupí byt, tak ho chtějí podle svého si zařídit. Nebo tam pak jezdí ty drobný řemeslníci, ty malé firmičky, který mají stavební odpad, předělává koupelnu ze starý na novou, cihly, prkna, stará vana, tam tak spíš asi tydlecty jako dvě kategorie tam jezdí. Tam snad ani velká firmy nemají možnost nebo mají, tp jsem nepátral po tom.**

A co si myslíte o lidech, kteří na sběrném dvoře pracují, jak vnímáte je a tu jejich práci?

No tak je to potřebná práce, no jak vnímám no, je to na jednu stranu řehole tam být každý den skoro 12 hodin v podstatě a ty peníze ta, asi taky nebudou velký. No většina dneska lidí je ta, že já bych si nedovolil někoho kritizovat, ale ty lidi to dělají jako zaměstnání jo, čili oni řeknou tady vyhodíte, tady vyhodíte a víc nějak neřešej nějak ten odpad jako odkad to pochází.

A myslíte si, že ta práce má třeba i nějaký benefity nebo nějaký plus?

Tak to myslím, že ne. **Je sběrnej dvůr třeba v něčem jinej než ostatní místa, kam se dávají uložit odpady?** No tak určitě, tak jak jsme řekli, v tom principu je jinej naštěstí, že to není skládka, kam vysypete, co chcete, ale aspon přece jenom nějaký to základní třídění je. Dřevo, sut, cihly, beton, sklo, plasty, elektroodpad žejjo, aspon nějaký základní třídění na ty celky, i kdy to detailní třídění zase asi nelze tam nějak praktikovat, ale nějaký to třídění na ty

celky je, doufejme, že se tomu dá věřit, tam jsem viděl pak pána, kterej přijel s velkým skříňovým nákladákem, navozil tam ty klece elektroopadu a já jsem se o to zajímal, tak jsem se ptal, kam to přijde, že to je někam mimo Prahu do nějakých dílen, kde jsou dokonce snad nějaký postižení a bylo by to samozřejmě dobře, aby se zaměstnali, nebo i normální zaměstnanci, kde teda se to rozebere zase, máte televizi rádio, co tma máte, kovy, plasty sklo. Jo takže tohle roztřídit a mělo by se všechno do šroubku roztřídovat, recyklovat, používat, protože pak slyšíte, že není papír na knihy a není hliník na autobaterie a málo železa a tohle šlo nahoru a všechno a tak dále.

..

Já jsem četla v nějakých článkách, že vlastně za komunismu se třídilo hodně dobře, že se jako využívaly ty suroviny druhotně velmi dopodrobna, ale zase byl velkej problém s černýma skládkama, že ten socialistickéj přístup k těm odpadů, byl takovej...

Byl takovej a takovej, ano. Přesně, jak říkáte, je to i část těch retro reportáží v televizi, různě těch dobových dokumentů, pár jsem jich viděl v televizi, ta ČT24 je vysílá, přesně jak říkáte, každá mine má dvě strany. Tim, že jak jsem říkal, tak odpadu nebylo tolik toho vlekoobjemovýho vůbec ne, byly nízký vejplaty, zase byly nízký nájmy, ale. Takže prostě televize, lednička, pračka, třeba sedačka, pohovky, nábytek, to bylo bytelný a vydrželo to 50-100 let když jste se vo to starala a neničila jste to. Takže toho odpadu nebylo tolik no a toho, co se třídilo, bylo hodně novin, tak byly sběrný suroviny, kde vykupovaly anebo po ulicích jezdily dokonce nákladáky, který to vykupovaly a byly takzvaný železný neděle, to je jako rarita, která dneska už není, no.

Jo, to mě říkala babička (pak se bavíme, o tom, kolik je babičce, a že se jí mám ptát, dokud je živa, atd)

Vy jste vyjímečná slečna prostě, dneska lidi konzum, spotřeba, kašlat na to ostatní, po nás potopa, ekologie vůbec se nezajímaj, jste výjimka no. Srudujte, ať to dotáhnete daleko. (bavíme se o tom, že v mém okolí jsou podobně smýšlející lidi, pán odpovídá, že v jeho okolí vůbec a že je rád, že jsou mladí lidé, kteří se zajímají) No takže jako, říkám, abychom se vrátili, toho velkoobjemovýho odpadu nebylo tolik, ty druhotný suroviny se recyklovaly, tenkrát se vyráběly kožichy žejo, tenkrát ještě ta ochrana zvířat nebyla taková, čili se vykupovaly i kůže, kdo choval třeba králíky na venkově, tak je moh prodát do kožedělnýho podniku a pak z toho vyrobili dámskej kožich. Ale samozřejmě, všechno je v lidech, at máte jakékoli režim, jakoukoli dobu, před sto, dvě stě lety, všechno je v lidech ten je takovej, ten je makovej a já jsem to viděl u nás na chatě, když jsme byli malý, tak jsme tady...babička

měli tady (uvádí lokalitu) v zahrádkářský kolonii chatku, takže kam se to vyhazovalo. V lese byla hromada skládky a všechno, co se nepotřebovalo, se vyvezlo do lesa. Absolutně špatně samozřejmě. (bavíme se o tom, co mě říkala mamka, jak její rodiče na vesnici vyhazovali věci po Němcích u cesty ke kravínu. Pak se bavíme o tom, že ten sběrník je pro mě super učebnice historie toho, v čem žili moje rodiče, pán souhlasí a říká, že je to super, že si na to můžu šáhnout).

Ještě jsem se vás chtěla zeptat jestli si vybavujete to místo, kde se sběrnej dvůr nachází, to přilehlý okolí a jak na vás to místo působí?

Zajímavá otázka. No vybavuju si je, celá léta je (uvádí lokalitu), místo vybrali zcela pragmaticky, protože vedle byla benzínová pumpa, která teda zkrachovala, tu zrušili a ty ostatní plochy byly tak jako nevyužitý plochy, čili bylo parkoviště, autobazar, nezastavěný plochy, takže oni potřebovali plochu někde blízko zástavby, ale aby to nebylo daleko a plac velkej, tak vybrali tenkrát tu Tesařovu. Ale já jsem vod začátku, co to vybírali, tam nebyl, ani nevím, kdy to tam vzniklo. A jak chodím už dlouho, je to tma už hodně dlouho.

A co si myslíte o tý současný podobě toho místa? Toho, co je vokolo třeba.

No co je vokolo, to se mi nelíbí, co je vokolo. **A proč se vám to nelíbí?** No protože to jsou opuštěný plochy, tak jak to asi dopadne, tak to koupí nějaký developer a začne stavět obrovská kancelářská centra, mnohdy nevzhledná, neekologická, a tak dále. Jako sběrnej dvůr je místo, kam se chodí odevzdat odpad, jestli se mi líbí nebo ne, Sběrnej dlvr je jaksi přehledně navrženéj, postavenej , ale samozřejmě kdyby bylo po mým a zase byly nějaký ukázky snad z Německa nebo i někde tady u nás, tak poměrně na tu kvantitu a počet lidí nestačí ten sběrnej dvůr je malej. Já bych třeba to viděl, že to nebude tak jak to jezdí na tu rampu a ta vyhodíte v podstatě základní vytrídění a doufejme, že pak to jde na další nějaký zpracování, dřevo třeba rozemlít na papír, na knihy, anebo na dřevotřísku, ze který se dělá nábytek dneska. Já bych viděl, zase ale, muselo by to bejt tak dvakrát velký třikrát. Třeba dvacet kontejnerů a skutečně, tady budou baterky tužkový do rádia, tady budou žárovky, tady budou rychlovarný konvice, tady budou televize, rádia, tady budou peřiny, tady bude dřevo, tady bude železo, hliník měď, Ještě peřiny, že byste to až takle roztřídil? No prostě všecko roztřídit tak až to jde, že by pak různý ty firmy si jezdily rovnou už pro ten vytríděnej materiál no. Takle se to hodně dává na jednu hromadu, mimo teda sklo plasty, zase jak jsme říkali kovy, elektroopad, ale většinou ty dřevo a sedací soupravy, postele a další další věci jdou bud do těch kontejnerů úplně vlevo jak je většinou dřevo.

Vy jste se tam tehdy do řeči dal s jedním pánem, co taky rád sbírá starý věci, jestli si to pamatujete? Ano, ano, ano. **Tak jaký to bylo pro vás to setkání?** No tak v podstatě příjemný žejo. Sbírá věci, který jiný vyhazují a říkám, bude to stejný tu tezi, že těch starejch věcí je škoda at jsou v těch muzeích, aby ty mladý generace viděly, jak se žilo v minulosti.

Vy jste se tam bavili vo nějakejch těch telefonních ústřednách. A jako z mojí externí pozice mě to přišlo jako hodně zajímavý setkání.

Já jsem se s ním ještě neviděl, asi tak dvakrát třikrát jsme si psali, to znamená na tu dobu, kdy to bylo, nevím, ale nějak v úzkým kontaktu nejsme, nicméně pán je slušnej, příjemnej. (pak mě zval do firemního muzea na vernisáž starých telefonů, kde se má s tím pánem potkat)

Takže na sběrným dvoře vzniklo přátelství? Ano, ano a ne jedno. **Už se vám to takle stalo někdy?** Určitě, před lety, nějak Pavel a ten...no leta spolu spolupracujem a já už jsem tenkrát byl v radioklubu, tak jsem ho jaksi nalákal do toho radio klubu v uvozovkách, on tam vstoupil a dneska už je já nevím zástupce předsedy. Já jsem žádnou funkci nechtěl, takže to jsou solidní lidi, který tomu rozumí. Vidíte, já jsem vám mohl vzít ty letáčky, to jsme zapomněl.

Já už od vás ty letáčky mám, já jsem tam o prázdninách chtěla jet na výlet, ale byla jsem dost nemocná, tak jsem nemohla. A kdybych tam přišla, našla bych tam třeba i něco z toho sběrnáku vystavený ve vitrínce?

Así jo, ale konkrétní věc si nevzpomenu protože těch věcí bylo hodně a ta věc musí se zrenovovat, vyčistit, dát dohromady tady chybí knoflík, takže když bysme řekli na určitou věc, kterou si budu pamatovat ano, ale těch věcí je tolik, že už si ani nepamatuju, co je tam vystavenýho a co ne. Ale řada věci je vystavená ano. To je prostě úhel pohledu toho člověka, pro někoho je to odpad, pro někoho poklad do muzea. **Jo, to je moje oblíbený přísloví (smích).** Mě těší, že je na ty odpady někdo zaměřenej podobě jako já, prostě nemělo by se nic vyhodit, starý věci do muzea a ty movější ppužit v dalších fázích žejo. No on to třeba někdo vnímá jakože to je fuj a jakože z odpadků se nic brát nesmí, protože to je vošklivý a špinavý. No, to tak vnímaj, takle já určitě ne. Já taky ne (smích). To bysme takle měli vnímat, tak to v těch muzeích nic nebude. **Jo, to říkáte moudře.**

Kdybyste byl v mojí pozici a měl na sběrným dvoře něco zkoumat, co by vás zajímalo?

Co myslíte tím zkoumat žejo? To je širokej pojem. **Tak se třeba ptát lidí na něco.** Věci zkoumat nebo zkoumat povahy lidí? **No něco, co je specifický pro ten sběrnej dvůr, že so**

představte že byste tma třeba občas chodil pracovat jako já a mohl se třeba bavit s lidma o něčem v kontextu těch odpadů, co by vás zajímalo? Tak já to vidím realisticky, přitom množství a při těch málo zaměstnancích kdybych já tam vypomáhal, jedno auto za druhým, tak bych měl co dělat, abych to vytrídil a to..ale samozřejmě když by byl čas a někdo by vyhodil nějakou zajímavou věc, třeba velký rádio nebo gramorádio a byl by čas a ten člověk by taky musel bejt ochotnej komunikovat, dneska lidi taky nejsou všichni takový žejo. A když by byl ochotnej komunikovat, tak by mě zajímalo, jaká je historie toho přístroje. Kdy byl koupenej, kde byl koupenej, kdo ho měl, jak na něj často hráli, jestli by ve vopravě atak, takovou tu historii.

Je něco, co jsem opomněla a o čem byste rád mluvil?

Nic mě nenapadá, abych vám řek pravdu. (přemýšlí) Ten systém jako ten začátek je dobrej jo, ale jak jsme říkali, těch sběrnejch dvorů by mělo bejt daleko víc, aby prostě skutečně byl na každým rohu, aby to lidi neměli daleko a neválely se vodpadky v ulicích, dneska taky bohužel se to stává no. Mělo by tam bejt víc zaměstnanců, aby ta recyklace byla pořádná, poctivá no a by se ty druhotný suroviny využívaly, protože čím my jich víc vyžijeme, tak jich budeme muset mín vyrobiť no a zas to víte, jste chytrá selčna žejo, ta výroba. Energie, elektrika, plyn, nafta musíte zahřát nějakou naftiu, něco s ní udělat chemicky, složitý procesy aby z toho vznikly plasty žejo. Základ je ropa všechno. Takže čím mín my toho vyrobíme, tak tím mín spotřebujeme těch vstupních energií a tím zatížíme planetu žejo, která je už ted tak zatížená, že to fakt vidím asi černě. Skutečně pokud lidstvo nezačne ted hned něco dělat a vypadá to že nezačne, že prostě je tak zpohodlněný tak zlenivělý....To víte, co dělaj, kácej deštný pralesy, plíce zeměkoule žejo, atak dále atak dále. (pak jsme se bavili celkově o špatném stavu planety)